

18 APR. 2006

norden

Nordiska rådets svenska delegation
2006-04-10

Till Nordiska rådet i
Köpenhamn
Helsingfors
Reykjavik
Oslo

Till partigrupperna i Nordiska rådet

Bakgrundsmaterial om människohandel

Bifogat översändes bakgrundsmaterial inför Nordiska rådets gemensamma möte om människohandel den 25 april 2006 i riksdagen.

Vi bifogar även programmet för mötet och ber Er notera att mötet främst är upplagt som en dialog mellan parlamentariker från Norden, Baltikum och Ryssland. Efter några korta anföranden förväntas auditoriet vara aktiva aktörer med såväl inlägg som frågor.

Vi är tacksamma om Ni sprider bakgrundsmaterialet och informerar Era ledamöter om upplägget.

Varmt välkomna till Stockholm!

Eva Smekal

**Nordiska rådets gemensamma möte om människohandel
25 april 2006**

**The Nordic Council
Joint meeting on trafficking 25 April 2006**

Förslag till **Program**

**Nordiska rådets gemensamma möte om människohandel
den 25 april kl 16.30 – 18.00**

Plats: Nubiska rummet

Moderator: Rådgivare Karin Arvidsson

Tisdagen den 25 april

Kl. 16.00	Kaffe serveras
16.30	Talman Björn von Sydow hälsar välkommen och presenterar talmannens kvinnliga nätverk och riksdagens manliga nätverk
16.35	Riksdagsledamöterna Lars U Granberg (s), Lennart Gustavsson (v) och Ulrik Lindgren (kd) från riksdagens manliga nätverk inleder
16.50	Diskussion
17.55	Folketingsmedlem Line Barfod (EL) medlem av Nordiska rådets Valfärdsutskott sammanfattar mötet

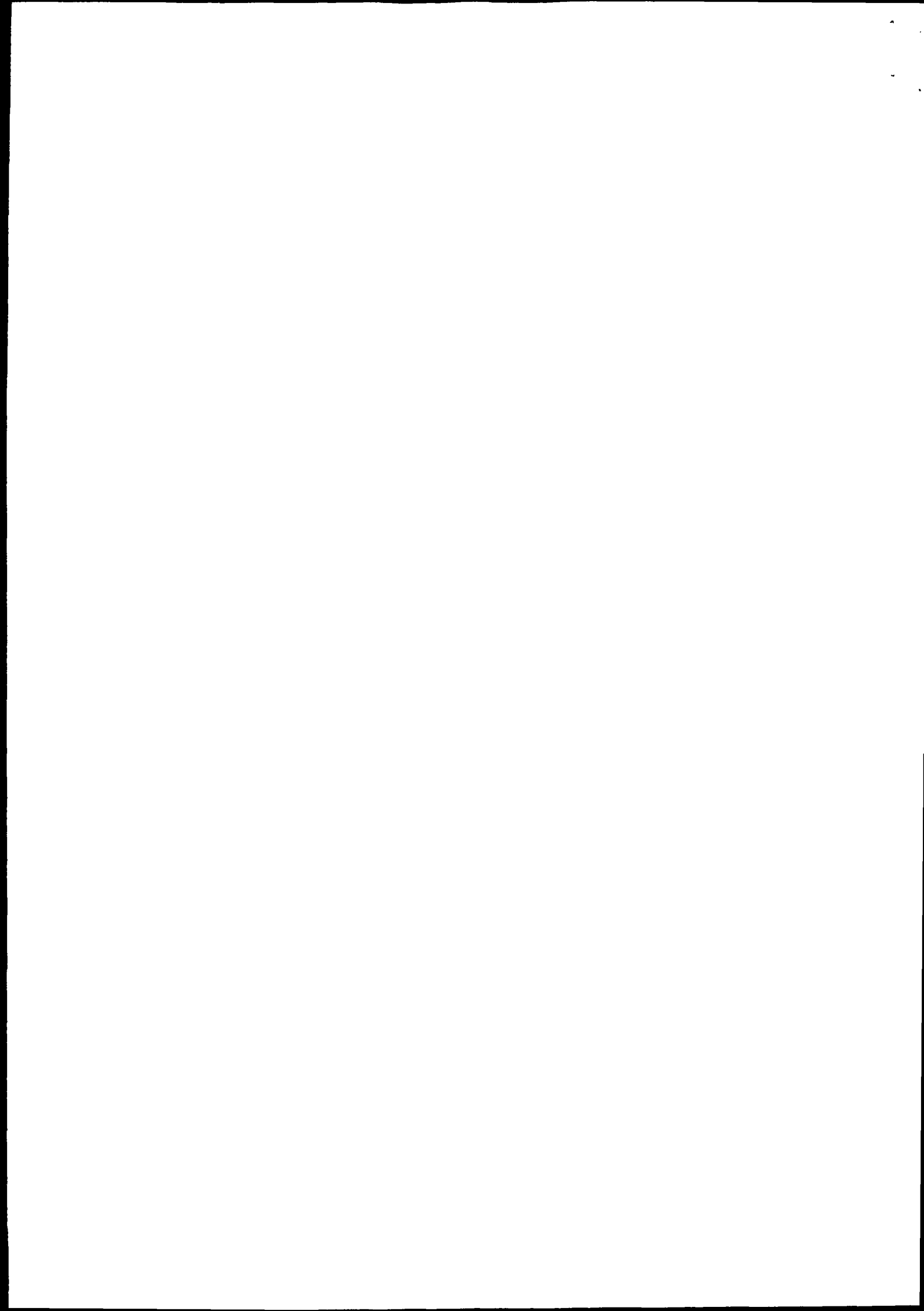
Till rådssekretariatet, de nationella sekretariaten och partigrupssekreterarna

Tidsförskjutning

Det kommer att bli en tidsförskjutning på 15 minuter av det gemensamma mötet den 25 april. Mötet kommer alltså att börja kl 16.45 och pågå till kl 18.15.

Detta leder till att följande möten som hålls direkt efter det gemensamma mötet kommer att börja 15 minuter senare:

- Uppföljningsmötet i Medborgar- och konsumentutskottet
- Presidiets informationsgrupp
- Budgetgruppen.

FAKTABLAD

Näringsdepartementet

april 2005

Prostitution och människohandel

I Sverige anses prostitution vara en form av mäns våld mot kvinnor och barn. Det finns ett officiellt erkännande att prostitution är en form av exploatering av kvinnor och barn och ett allvarligt samhällsproblem som skadar både de individer som utnyttjas och samhället i stort.

Den svenska regeringen prioriterar sedan länge bekämpningen av prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Arbetet är viktigt för att stärka kvinnors och flickors position i samhället och är dessutom en väsentlig del av det svenska strävandet efter jämställdhet mellan kvinnor och män, både på nationell och på internationell nivå. Jämställdhet kan inte uppnås så länge män köper, säljer och utnyttjar kvinnor och barn genom att prostituera dem.

Prostitution är en form av mäns våld mot kvinnor

Sveriges regering och riksdag har genom Kvinnofridslagstiftningen definierat prostitution som mäns våld mot kvinnor. Att köpa, eller försöka köpa, sexuella tjänster är sedan den 1 januari 1999 en kriminell handling som straffas med böter eller upp till sex månaders fängelse. De prostituerade kvinnorna riskerar däremot inga rättsliga påföljder.

Enligt SIFO:s undersökningar har allmänheten ett stort stöd för förbudet mot köp av sexuella tjänster.

Den 1 april 2005 trädde vissa lagändringar i kraft som bl.a. utvidgar förbudet mot köp av sexuell tjänst till att gälla även då ersättning getts eller utlovats av tredje person.

Brottsbalken 6 kap. 11 §

Den som i annat fall än som avses förut i detta kapitel, skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse mot ersättning, döms för köp av sexuell tjänst till böter eller fängelse i högst sex månader.

Vad som sägs i första stycket gäller även om ersättning har utlovats eller getts av någon annan.

Sedan lagen trädde i kraft har antalet individer i gatuprostitution minskat drastiskt enligt samstämmiga uppgifter från både polis och socialtjänst. Antalet män som köper sex har minskat liksom nyrekryteringen av kvinnor in i prostitution. Enligt Rikskriminalpolisen fungerar förbudet mot köp av sexuella tjänster som en

barriär mot att människohandlare etablerar sig i Sverige.

Som framgår av propositionen *Kvinnofrid* (prop. 1997/98:55) har Socialstyrelsen i uppdrag av regeringen att följa och samla kunskap om prostitutionens omfattning och utveckling och de sociala insatser som bedrivs på lokal nivå samt vid behov ge stöd till utvecklingen och förbättring av det lokala arbetet. I uppdraget ingår också att följa den internationella utvecklingen.

Den 1 april 2005 infördes en ny paragraf i brottsbalken. Enligt 6 kap. 9 § skall den som förmår ett barn som inte fyllt arton år att mot ersättning företa eller tåla en sexuell handling dömas för köp av sexuell handling av barn. Bestämmelsen gäller även om ersättningen har utlovats eller getts av någon annan. Straffet är böter eller fängelse i högst två år.

Koppleri

Den som främjar att en annan person har tillfälliga sexuella förbindelser mot ersättning, genom att till exempel hålla bordell eller hjälpa köpare att hitta prostituerade, gör sig skyldig till brottet koppleri.

Brottsbalken 6 kap. 12 §

Den som främjar eller på ett otillbörligt sätt ekonomiskt utnyttjar att en person har tillfälliga sexuella förbindelser mot ersättning, döms för koppleri till fängelse i högst fyra år.

Om en person som med nyttjanderätt har upplåtit en lägenhet får veta att lägenheten helt eller till väsentlig del används för tillfälliga sexuella förbindelser mot ersättning och inte gör vad som skäligen kan begäras för att få upplåtelsen att upphöra, skall han eller hon, om verksamheten fortsätter eller återupptas i lägenheten, anses ha främjat verksamheten och dömas till ansvar enligt första stycket.

Är brott som avses i första eller andra stycket att anse som grovt, döms för grovt koppleri till fängelse i lägst två och högst åtta år. Vid bedömning av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om brottet avsett en verksamhet som bedrivits i större omfattning, medfört betydande vinning eller inneburit ett hänsynslöst utnyttjande av annan.

Varför finns prostitution?

Prostitution och kvinnohandel är – precis som andra former av mäns våld mot kvinnor – könsspecifika företeelser, det vill säga den överväldigande delen av offren är kvinnor och flickor medan förövarna är män. Förutsättningen för prostitution och kvinnohandel är mäns efterfrågan på kvinnor och flickor. Om män inte såg som sin självklara rätt att köpa och sexuellt utnyttja kvinnor och flickor, skulle prostitution och handel med människor för sexuella ändamål inte förekomma.

Människohandlare och hallickar utnyttjar kvinnors och flickors ekonomiska, sociala, politiska och rättsliga underordning. Ett tydligt exempel på detta är att kvinnor som lider under ytterligare förtryck såsom rasism är kraftigt överrepresenterade inom den globala prostitutionsindustrin. I länder där framsteg har gjorts vad gäller kvinnors och flickors livsvillkor – där kvinnor och flickor har vissa grundläggande politiska rättigheter, tillgång till arbete, utbildning och en acceptabel levnadsstandard – har kvinnor och flickor fler alternativ och är därför mindre sårbara.

De som arbetar med kvinnor och flickor som har eller har haft erfarenhet av prostitution nämner ogynnsamma uppväxtförhållanden, diskriminering, missbruk och bristfällig utbildning som återkommande inslag i kvinnornas bakgrund. Dessutom visar undersökningar att så många som 65 - 90 % av prostituerade kvinnor har blivit utsatta för sexuella övergrepp av manliga släktingar och bekanta redan som flickor. Många barn, de flesta flickor, som utnyttjas sexuellt initieras också tidigt i prostitution när förövarna säljer dem vidare. Enligt internationella undersökningar beräknas medelåldern för flickors inträde i prostitution ligga runt 14 år.

Köparen – vem är han?

De män som köper och utnyttjar prostituerade kvinnor och flickor har länge förutsatts agera utifrån ett "naturligt" manligt sexuellt behov. Deras underliggande motiv har sällan undersökts eller ens ifrågasatts. Uppmärksamheten har istället riktats mot de prostituerade kvinnorna och flickorna trots att det är mäns sexuella önskemål och beteende som är upphovet till prostitution.

Vilka är då dessa män som ser det som sin rättighet att köpa kvinnors och barns kroppar och utsätta dem för förödmjukande och smärtsamma sexuella övergrepp?

Enligt den senast genomförda undersökningen (Folkhälsoinstitutet 1998:1) köper ungefär var åttonde man i Sverige sex någon gång under sitt liv. De representerar ett tvärsnitt av Sveriges män i alla åldrar och kommer från alla samhällsklasser. Majoriteten av dessa män är gifta eller sammanboende och har barn. Bilden av köparen som en ensam avvikare stämmer inte med

verkligheten. Det är mycket troligare att han är en välklädd, välbetald medelklasspappa på affärsresa. Köparna har pengar, stabilitet, utbildning och makt och skiljer sig därmed markant från kvinnorna de köper. I en undersökning av pojkar mellan 16 och 25 år i Stockholm år 2000 uppgav nästan 10 % att de någon gång "betalat för en sexuell tjänst".

Konsekvenser av prostitution

I film, reklam, mode, musik och på Internet liksom i litteratur och andra medier sexualiseras och objektifieras kvinnor och flickor samtidigt som en falsk bild av prostitution visas. Det våld som köparna, hallickarna och människohandlarna regelbundet utsätter kvinnor och flickor för trivialiseras. Kvinnor och barn i prostitution utsätts för hot, misshandel, våldtäkt, övergrepp, tortyr, oönskade graviditeter, infertilitet, skador på skelett, underliv och anus, förödmjukelser och förnedring. Av köparna och hallickarna riskerar de dessutom att smittas med sexuellt överförbara sjukdomar, inklusive HIV/AIDS.

Alla dessa handlingar skadar och kränker kvinnor grovt. Att övergreppen sker mot betalning mildrar inte på något sätt de extrema fysiska och psykiska skadorna på kropp och själ. Internationella undersökningar visar att prostituerade kvinnor får samma emotionella skador som krigsveteraner och offer för tortyr. De har samma symptom i form av flashbacks, ångest, depressioner, sömnsvårigheter och stress. Självmord och självmordsförsök är vanliga. En kanadensisk undersökning visar att prostituerade kvinnor löper 40 gånger högre risk än kvinnor i allmänhet att bli mördade.

Handel med kvinnor och barn

Den internationella handeln med människor är ett växande problem i världen. Förutom prostitution eller andra former av sexuell exploatering kan människohandlarnas offer utsättas för "tvångsarbete, slaveri eller slaveriliknande sedvänjor, trälldom eller organhandel" (ur FN: s Människohandelsprotokoll). Människohandel innebär dock alltid att någon skickar andra människor mellan världsdelar, länder, regioner eller städer i syfte att utnyttja dem eller dra fördel av dem eller deras arbete.

Förenta Nationerna uppskattar att upp till fyra miljoner kvinnor och barn är offer för människohandel varje år och att majoriteten av dem utnyttjas sexuellt och prostituerats. Enligt International Organization for Migration (IOM) säljs minst 500 000 kvinnor till lokala prostitutionsmarknader i Europa varje år. Eftersom handeln med kvinnor ofta organiseras av kriminella nätverk är exakta siffror svåra att få fram. Internationella forskare nämner höga mörkertal och ökning av de senaste åren.

Människohandlarna är ofta välorganiserade och

drivna affärsmän som tjänar stora summor på att exploatera kvinnor och barn för sexuella ändamål. Den globala prostitutionsindustrin omsätter årligen enorma summor, pengar som går direkt till hallickar, kvinnohandlare och bordellägare och indirekt till researrangörer, flygbolag, hotell, restauranger, taxi-chaufförer och annonsörer.

En av de viktigaste förutsättningarna för den internationella handeln med kvinnor är förekomsten av lokala prostitutionsmarknader där män kan och vill sälja och köpa kvinnor och barn för att utnyttja dem sexuellt. Människohandlarna skickar kvinnor och barn från länder i söder till länder i norr och från öst till väst – där efterfrågan från köparna är störst.

Kvinnohandeln i Sverige

1997 antogs den s.k. Haagdeklarationen av EU:s justitie- och jämställdhetsministrar. Deklarationen innehåller riktlinjer för att förebygga och bekämpa handel med människor för sexuella ändamål. I enlighet med den har Rikspolisstyrelsen sedan 1998 i uppdrag av regeringen att vara nationell rapportör i fråga om människohandel. I uppdraget ligger bl.a. att samla uppgifter om omfattningen av människohandeln i Sverige och mellan Sverige och andra länder, hur den kan förebyggas och bekämpas samt att årligen redovisa resultaten till regeringen.

Enligt Rikskriminalpolisen kommer mellan 400 – 600 kvinnor varje år till Sverige som offer för människohandel för sexuella ändamål. De flesta är från Baltikum, Östeuropa eller Ryssland.

Människohandlarna värvar ofta kvinnorna genom falska erbjudanden om arbeten som servitris, dansare eller i privata hushåll. När kvinnorna kommer fram till destinationslandet fräntas de sina pass och handlingar av hallickarna. Dessa kvinnor eller flickor blir ofta sexuellt utnyttjade och våldtagna av människohandlarna som på detta sätt initierar dem, för att sedan prostituera dem i bordeller och på sexklubbar där de isoleras från det övriga samhället.

Kvinnorna bevakas av hallickar som ofta tar hand om merparten av deras förtjänster. När kvinnorna befinner sig i ett främmande land där de inte talar språket eller har tillstånd att befinna sig är hallickens makt och kontroll över dem nästan total.

Människohandlare och hallickar sänder också kvinnor till svenska gränsstäder och byar där lokala män utnyttjar dem sexuellt innan de skickas tillbaka till sina hemländer.

Lagstiftning mot människohandel

Den 1 juli 2002 infördes, i 4 kap. 1 a § brottsbalken, människohandel för sexuella ändamål som ett nytt brott i Sverige. Den 1 juli 2004 utvidgades straffområdet till att omfatta även människohandel som

sker inom landets gränser samt människohandel som syftar till andra former av utnyttjande än för sexuella ändamål, till exempel tvångsarbete och handel med organ. Lagändringarna behandlas vidare i regeringens proposition 2003/04:111 *Ett utvidgat straffansvar för människohandel*.

Brottsbalken 4 kap. 1a §

Den som, i annat fall än som avses i 1 §, med användande av olaga tvång eller vilseledande, med utnyttjande av någons utsatta belägenhet eller med något annat sådant otillbörligt medel rekryterar, transporterar, inhyser, tar emot eller vidtar någon annan sådan åtgärd med en person, och därigenom tar kontroll över personen, i syfte att personen skall

1. utsättas för brott enligt 6 kap. 1, 2, 3, 4, 5 eller 6 §, utnyttjas för tillfälliga sexuella förbindelser eller på annat sätt utnyttjas för sexuella ändamål,
2. utnyttjas i krigstjänst eller tvångsarbete eller annat sådant tvångstillstånd,
3. utnyttjas för avlägsnande av organ, eller
4. på annat sätt utnyttjas i en situation som innebär nödläge för den utsatte,

döms för människohandel till fängelse i lägst två och högst tio år.

Detsamma gäller den som i sådant syfte som anges i första stycket,

1. till annan för över kontrollen över en person, eller
2. från annan tar emot kontrollen över en person.

Den som begår en gärning som avses i första stycket mot en person som inte har fyllt arton år skall dömas för människohandel, även om inte något sådant otillbörligt medel som anges där har använts.

Är ett brott som avses i första – tredje styckena mindre grovt, döms till fängelse i högst fyra år.

Tidsbegränsat uppehållstillstånd för bl.a. offer för människohandel

Den 1 oktober 2004 skärptes vissa straffbestämmelser i utlänningslagen (1989:529). Lagändringarna behandlas i regeringens proposition 2003/04:35

Människosmuggling och tidsbegränsat uppehållstillstånd för målsägande och vittnen, m.m.

En betydelsefull ändring är införandet av en ny bestämmelse som gör det möjligt för en förundersökningsledare att ansöka om ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för utländska målsäganden och vittnen, bl.a. offer för människohandel, i fall då det med hänsyn till genomförandet av förundersökning eller huvudförhandling i brottmål kan anses befogat.

Bestämmelsen innebär att dessa personer ges laglig möjlighet att stanna kvar i Sverige för att genom

vittnesmål och annan bevisning bistå brottsutredande personal. Någon yttersta tidsgräns för hur lång tid ett tidsbegränsat uppehållstillstånd kan ges finns inte. Vid behov kan förundersökningsledaren ansöka om förlängning av tillståndstiden. Att en förundersökningsledare ansöker om tidsbegränsat uppehållstillstånd för målsäganden hindrar inte denna från att själv kunna ansöka om uppehållstillstånd i Sverige på andra grunder.

Under den tid dessa personer vistas här har de rätt till samma hälso- och sjukvård och bistånd enligt socialtjänstlagen som i Sverige bosatta personer. Kommuner och landsting skall ersättas av staten för de kostnader som uppkommer i samband med tillståndsgivningen.

Nationellt handlingsprogram mot människohandel

Regeringen har inlett arbetet med att ta fram ett nationellt handlingsprogram för det fortsatta arbetet med att bekämpa människohandel. Handlingsprogrammet kommer att bestå av två delar:

1. *Nationell handlingsplan för det fortsatta arbetet med att bekämpa prostitution och handel med människor för sexuella ändamål, särskilt kvinnor och barn.*
2. *Nationell handlingsplan för arbetet att bekämpa människohandel för arbetskraftsexploatering, handel med organ samt andra former av utnyttjande.*

Förslaget till den nationella handlingsplanen för det fortsatta arbetet med att bekämpa prostitution och handel med människor för sexuella ändamål, särskilt kvinnor och barn, kommer att omfatta insatser inom en rad områden, utöver en översyn av redan utförda åtgärder mot prostitution och handel med människor i Sverige.

Det handlar om åtgärder för att förebygga prostitution och handel med människor, inklusive särskilda åtgärder för att förebygga och motverka den efterfrågan som främjar alla former av sexuellt utnyttjande av människor samt insatser för skydd och bistånd till offren för prostitution och människohandel. Förslaget kommer också att omfatta en genomgång av straffrättsliga åtgärder och utveckling av arbetet inom rättsväsendet, polisen och socialtjänsten. Handlingsplanen kommer också att innehålla åtgärder för att främja och öka skyddet av de mänskliga rättigheterna samt utjämna de sociala, politiska och ekonomiska ojämlikheter i ursprungs- och transitländer som utgör en grogrund för prostitution och handel med människor för sexuella ändamål, särskilt kvinnor och barn. Förslaget väntas presenteras under hösten 2005.

Sverige och USA samarbetar mot människohandel

Under åren 2004 – 2006 genomför Sverige och USA (The Office to Monitor and Combat Trafficking in Persons) ett samarbetsprojekt rörande bekämpning av

prostitution och människohandel. Projektet som drivs av två frivilligorganisationer, European Women's Lobby (EWL) och Coalition Against Trafficking in Women (CATW), har som mål att öka kunskapen om och utveckla strategier och åtgärder för att bekämpa prostitution och människohandel i Europa. Projektet syftar också till att öka medvetenheten om de grundläggande orsakerna till prostitution och handel med människor för sexuella ändamål. Projektet genomförs i tolv länder, bland annat Bulgarien, Kroatien, Tjeckien, Lettland, Moldavien och Serbien-Montenegro.

Samarbetsprojekt mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Barentsregionen

På svenskt initiativ har ett samarbetsprojekt inlett mellan Sverige, Norge, Finland och nordvästra Ryssland som har som mål att motverka handeln med kvinnor och flickor för prostitutionsändamål från Murmansk och Archangelsk oblast till de nordligare delarna av Norge, Sverige och Finland. Under insatsen kommer alternativa lösningar baserat på hållbar utveckling att utarbetas och genomföras för de kvinnor och flickor som har utsatts eller riskerar att utsättas för människohandel i regionen. Informationsåtgärder för att motverka efterfrågan på kvinnor och flickor för prostitutionsändamål kommer att utarbetas och genomföras. Insatsen förväntas bidra till ökad kompetens, gemensamt förhållningssätt och samarbete mellan myndigheter, frivilligorganisationer och andra nyckelfunktioner i arbetet mot kvinnohandel i regionen.

Nordisk-baltisk kampanj mot människohandel

Under 2002 genomförde de nordiska och baltiska länderna en insats för att stoppa handeln med människor för sexuella ändamål. För mer information om den nordisk-baltiska kampanjen mot människohandel, se <http://www.norden.org/pub/velfaerd/jamstalldhet/sk/>

Här finns mer information:

<http://www.regeringen.se/sb/d/2664>

Fler exemplar av faktabladet kan beställas från Näringsdepartementet, Jämställdhetsenheten, tfn. 08-405 10 00
Artikelnr. N5028

Kontakt:

Har du frågor kan du skriva till följande e-postadress:
kvinnohandel@industry.ministry.se

Frågor om sakinnehållet besvaras av Gunilla Ekberg, ämnessakkunnig, tfn. 08-405 53 86.

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm • tfn växel 08-405 10 00

FACT SHEET

Ministry of Industry, Employment
and Communications

April 2005

Prostitution and trafficking in human beings

In Sweden, prostitution is regarded as an aspect of male violence against women and children. It is officially acknowledged as a form of exploitation of women and children that constitutes a significant social problem, which is harmful not only to the individual prostituted woman or child, but also to society at large.

The Swedish Government has long given priority to combating prostitution and trafficking in human beings for sexual purposes. This objective is an important part of Sweden's goal of achieving equality between women and men, at the national level as well as internationally. Gender equality will remain unattainable as long as men buy, sell and exploit women and children by prostituting them.

Prostitution is a form of male violence against women

In the legislation on gross violation of a woman's integrity (Kvinnofridslagstiftningen), the Swedish Government and Riksdag (the Parliament) defined prostitution as a form of male violence against women and children. Since January 1, 1999, purchasing – or attempting to purchase – sexual services has constituted a criminal offence punishable by fines or up to six months imprisonment. The women and children who are victims of prostitution and trafficking do not risk any legal repercussions.

Public support for the law is widespread and growing, according to opinion polls conducted by SIFO; an opinion and social research consultancy firm.

On April 1, 2005, the legislation prohibiting the purchase of a sexual service was extended to include cases where the payment has been promised or made by some one else.

Swedish Penal Code, chapter 6, section 11

A person who, in other cases than previously stated in this chapter, obtains a casual sexual relation in exchange for payment shall be sentenced for the purchase of a sexual service to a fine or imprisonment for at most six months.

That which is stated in the first section also applies if the payment has been promised or made by someone else.

Since the law came into force, there has been a dramatic drop in the number of women in street prostitution, according to information provided by the

police and social services. The number of men who buy sexual services has decreased, as has the recruitment of women into prostitution. According to The National Criminal Investigation Department the law deters traffickers from establishing in Sweden.

As stated in the Government bill "Violence Against Women" (prop. 1997/98:55 *Kvinnofrid*) the Swedish National Board of Health and Welfare is charged to continuously monitor and compile knowledge of the extent of prostitution in Sweden and of the measures taken within the social services agencies as well as to monitor the international development.

On April 1, 2005, a new section was added to the Swedish Penal Code (ch. 6, s. 9), criminalizing the purchase of a sexual act of a child. The crime is punishable by a fine or imprisonment for a maximum of two years.

Procuring

According to chapter 6, section 12, of the Swedish Penal Code, anyone who promotes or encourages or improperly exploits for commercial purposes casual sexual relations entered into by another person in exchange for payment is guilty of a criminal offence and shall be sentenced to imprisonment for at most four years for the crime of procuring. If the crime is aggravated, imprisonment for at least two and at the most eight years shall be imposed. When judging whether it is a case of gross procuring, consideration is taken to whether the particular case has involved an extensive operation, considerable gain or ruthless exploitation of another person.

Promotion can take various forms: examples include operating a brothel, letting premises for purposes of prostitution or helping a buyer find prostituted persons.

Why does prostitution exist?

As with other forms of violence committed by men against women, prostitution is a gender specific phenomenon; the overwhelming majority of victims are women and girls, while the perpetrators are invariably men.

Prostitution and trafficking in human beings requires a demand among men for women and children, mainly girls. If men did not regard it as their self-evident right

to buy and sexually exploit women and children, prostitution and trafficking in human beings for sexual purposes would not exist. Human traffickers and pimps profit from women's and girls' economic, social, political and legal subordination. The fact that women who suffer additional oppression, such as racism, are strongly over-represented in the global prostitution industry is clear evidence of this.

In countries where progress has been made in improving the status of women and the conditions under which they live – societies in which they are guaranteed certain basic political rights, access to jobs and education and an acceptable living standard – women and girls have more alternatives and are therefore far less vulnerable. Poverty, inadequate education, homelessness, drug dependency and sex- and racial discrimination are recurring themes in the personal histories of women and girls who are, or have been, prostituted.

Moreover, international studies show that between 65 % and 90 % of prostituted women were sexually abused by male relatives or acquaintances as girls. Many children, mainly girls, who are sexually exploited, are sold into prostitution at an early age by the men who abuse them. According to recent international studies, the median age for the entrance of girls into prostitution is 14 years of age.

Who is the buyer?

Because it is traditionally assumed that men who buy and exploit prostituted women and girls act out of a 'natural' male sexual need, their underlying motives have seldom been studied or even questioned. Instead, attention has been focused on the prostituted women and girls, despite the fact that prostitution is sustained entirely by men's sexual desires and behavior.

So who are these men who see it as their right to buy women and children and subject them to humiliating and painful sexual assaults and violations?

According to the most recent studies, conducted by the National Institute of Public Health (NIPH 2000:17), one man in eight in Sweden buys sex at least once in his life. These individuals represent a cross-section of Swedish men of all ages and from all social classes. Many are married or cohabiting and have children. The image of the typical buyer as a lonely deviant is not borne out by the facts. He is much more likely to be a well-dressed, well-paid middle-class father on a business trip. Buyers have money, stability, education and power; in marked contrast to the women and children they buy. A study conducted in Stockholm in 2002, found that of boys aged 16 to 25, almost 10 % had at some time "paid for a sexual service".

The effects of prostitution

Movies, advertisements, fashion, music, Internet, literature and the media generally portray women and girls as objects, while presenting a false image of prostitution. The violence regularly inflicted on women and girls by buyers, pimps and human traffickers is thus trivialized. Women and children, mainly girls, in prostitution regularly suffer threats, abuse, rape, assault and battery, torture, unwanted pregnancies, infertility, injuries and permanent damage to the skeleton, genital area and anus, as well as extreme humiliation and degradation. Another constant hazard is the risk of infection from pimps and buyers carrying sexually transmitted diseases, including HIV/AIDS.

Not only do all these acts cause severe harm to women and girls, they are also gross violations of their integrity, dignity and rights as human beings. The fact that these acts are committed in exchange for payment does not in any way diminish or mitigate the immense physical and mental damage inflicted on their bodies and minds. International studies show that prostituted women suffer from the same emotional traumas as war veterans and victims of torture. They may experience the same symptoms – flashbacks, anxiety, depression, insomnia and stress. Suicide and suicide attempts are common. A Canadian study showed that prostituted women are 40 times more likely to be murdered than the female population as a whole.

Trafficking in women and children

International trafficking in women and children is a growing, worldwide problem. According to the United Nations, apart from prostitution or other forms of sexual exploitation, the victims of traffickers may be subjected to forced labor or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs. Whatever the purpose, human trafficking always involves transporting people across continents, countries, regions or cities with the aim of exploiting them or profiting from them or their labor.

The UN estimates that as many as 4 million women and children fall victims to traffickers every year, most of whom are exploited for sexual purposes. According to the International Organization of Migration, at least 500,000 women are sold annually to local prostitution markets in Europe. The exact number is difficult to determine as trafficking in human beings is often organized by criminal networks, but international researchers speak of large numbers of unrecorded cases and increases in recent years.

Traffickers are often highly organized, ruthless entrepreneurs who earn huge profits from the exploitation of women and children for sexual purposes. The vast turnover generated by the global

prostitution industry goes directly into the pockets of pimps, human traffickers and brothel owners and may indirectly benefit airlines, tour operators, hotels, restaurants, taxi drivers and advertisers.

International trafficking in human beings could not flourish but for the existence of local prostitution markets where men are willing and able to buy and sell women and children for sexual exploitation. Traffickers ship women and children from countries in the south to countries in the north and from the east to the west – wherever the demand is greatest.

Trafficking in Sweden

In accordance with the 1997 joint declaration of the European Union (The Hague Declaration), the National Criminal Investigation Department (NCID) of the National Police has been appointed the Swedish National Rapporteur on trafficking in human beings. The NCID annually compiles and analyses information on the scale of trafficking in human beings in Sweden as well as between Sweden and other countries and gives recommendations on how trafficking in human beings can be prevented and counteracted. It reports regularly to the Swedish Government.

According to the NCID, between 400 and 600 women who are victims of trafficking in human beings for purposes of sexual exploitation arrive in Sweden every year. Most of them come from the Baltic countries, Eastern Europe or Russia. Traffickers often recruit women with phony offers of employment as waitresses, dancers or domestic workers. When the women or girls arrive at the country of destination, the pimps usually take their passports and papers. They are frequently sexually abused and raped by the traffickers as a way of 'initiation' and then prostituted in brothels and sex clubs where they are isolated from the rest of the community.

They are guarded by pimps who often pocket most of their earnings and whose control over them – stranded as they are in a strange country, unable to speak the language and without a permit to stay – is virtually absolute. Traffickers and pimps also deliver women to Swedish border towns and villages where local men buy and sexually exploit them before they are sent back to their countries of origin.

Legislation against trafficking in human beings

On July 1, 2002, legislation that imposed criminal liability for trafficking in human beings for sexual purposes entered into force in Sweden. On July 1, 2004, amendments were made to the Swedish legislation, extending criminalization to all forms of trafficking in persons, including trafficking within national borders and for the purpose of, for example, forced labor or exploitation for removal of organs.

According to the Swedish Penal Code, ch. 4, s. 1a, criminal liability for trafficking in human beings applies to anyone who through the use of unlawful coercion or deception, by exploiting a person's vulnerability or by any other similar improper means recruits, transports, harbors, receives or takes other similar actions towards a person and thereby gains control over that person, in order for that person to be

1. subjected to sexual offences as stated in the Penal Code, chapter 6, sections 1, 2, 3, 4, 5 or 6, casual sexual relations or other forms of exploitation for sexual purposes,
2. subjected to active service or forced labor or other similar forced conditions,
3. exploited for the removal of organs, or
4. in other ways exploited in ways that cause distress for that person.

Criminal liability also extends to anyone who, for those purposes, takes control over another person or hands control over a person to someone else as well as to anyone who commits the acts mentioned in the first section against a person who has not yet turned 18 years of age, even if no improper means have been used.

A person found guilty of the crime of trafficking in human beings is sentenced to jail for a minimum of two years and at most ten years.

Time-limited residence permit for victims of trafficking

On October 1, 2004, amendments were made to the penal provisions in the Aliens Act. When investigating transnational, as well as domestic crimes, the police and prosecutors have previously experienced problems because there have been no legal grounds for a victim or a witness, who unlawfully resides in Sweden, to remain here while the judicial process runs its course.

Taking into account the importance of the work against trafficking in human beings, a new provision regarding the possibility to issue a time-limited residence permit has been inserted in the Aliens Act.

The time-limited residence permit may be issued to a victim or witness if this is deemed necessary in order to conclude a preliminary investigation or the main proceedings in a criminal case. Depending on the complexity of the investigation or if the judgment is appealed, the time limited residence permit may be extended upon application by the prosecutor.

During their stay in Sweden, the victims will be entitled to health care and medical attention as well as social welfare. According to the Social Services Act, the municipal authorities carry the ultimate responsibility for ensuring that all its residents receive the support and assistance they require. Accordingly,

the municipalities as well as regional health care authorities will be reimbursed by the state for the actual costs incurred.

National Action Program for Combating Trafficking in Human Beings

The Swedish Government has started working on a National Action Program for combating of trafficking in human beings. The National Action Program will be composed of two action plans:

1. *A National Action Plan for the continued work against prostitution and trafficking in human beings for sexual purposes, especially women and children.*
2. *A National Action Plan for combating trafficking in human beings for the purpose of forced labor, removal of organs and other forms of exploitation.*

The proposal for a National Action Plan for the continued work against prostitution and trafficking in human beings for sexual purposes, especially women and children, will focus on different initiatives, including a survey of previously taken measures against prostitution and trafficking of persons in Sweden. The plan will include further measures to prevent prostitution and trafficking of human beings in Sweden, including specific initiatives to discourage the demand, as well as measures of protection and support to victims of prostitution and trafficking of human beings. In addition, the plan will include initiatives for the development of the work within the justice system, police and social services. The plan will also focus on promoting and increasing the protection of human rights and leveling those political, social and economic inequalities in countries of origin and countries of transit, which further prostitution and trafficking in human beings, especially women and children.

A proposal for a National Action Plan for the continued work against prostitution and trafficking in human beings for sexual purposes, especially women and children will be presented in the fall of 2005.

Collaboration between Sweden and the United States

Sweden and the United States of America (The Office to Monitor and Combat Trafficking in Persons) are undertaking a joint initiative for bilateral cooperation to combat prostitution and trafficking in human beings in Europe during the years 2004 – 2006. The joint initiative, which is carried out in partnership with two international non-governmental organizations, the European Women's Lobby and Coalition Against Trafficking in Women, aims to increase awareness about and develop strategies to combat prostitution and trafficking in human beings for sexual purposes.

The project is carried out in twelve countries, among others Bulgaria, Croatia, the Czech Republic,

Latvia, Moldavia and Serbia-Montenegro.

Project against prostitution and trafficking in women in the Barents region

At Sweden's initiative, a project has begun in the Barents region (Sweden, Norway, Finland and the Russia Federation), with the objective of combating trafficking of women and girls for the purpose of prostitution from Murmansk and Archangelsk oblast to the northern parts of Sweden, Finland and Norway.

During the project measures will be taken to combat the demand of women and girls for purposes of prostitution and alternative solutions will be proposed for the women and girls in the region who are subjected to or risk being subjected to prostitution and trafficking in human beings. The aim is to improve competence and cooperation between governmental and other public authorities, non-governmental organizations and other key functions in the work against trafficking in women in the region.

Nordic-Baltic Campaign against Trafficking in Women

In 2002, the Nordic and Baltic countries conducted several campaigns against trafficking in women. For more information about the Nordic-Baltic Campaign against Trafficking in Women, please see:
<http://www.norden.org/pub/velfaerd/jamstalldhet/sk/>

Further information:

<http://www.regeringen.se/sb/d/2664> or
<http://www.sweden.gov.se/sb/d/2192>,
where you can also download this fact sheet. Additional copies of the fact sheet may be ordered from the Ministry of Industry, Employment and Communications, Division for Gender Equality,
tel. +46-8-405 10 00. Art. No.N5029

Contacts:

Your questions can be addressed to:
kvinnohandel@industry.ministry.se
Or call Project Assistants Monica Blomström,
tel. +46-8-405 46 93 or
Madeleine Elgemyr, tel. +46-8- 405 12 51.
Questions about the factual content of this fact sheet should be referred to:
Gunilla Ekberg, Special Advisor, tel. +46-8-405 53 86.

REGERINGSKANSLIET

**Ministry of Industry, Employment
and Communications**

S-103 33 Stockholm • +46 (0) 8-405 10 00

Viktiga rättsliga meddelanden

es de de el en fr it nl pt fi sv

Utskriftsversion | Nyheter | Sökning | Kontaktperson | Index | Ordlista | Om denna webbplats

Europeiska unionens
verksamhetsområden
Sammanfattning av lagstiftningen

JÄMSTÄLLDHET >
KAMPEN MOT MÄNNISKOHANDEL >

Expertgrupp för frågor om människohandel

1) SYFTE

Inrätta en expertgrupp för att ge Europeiska kommissionen information om området för att förhindra och bekämpa människohandel.

2) RÄTTSAKT

Kommissionens beslut [2003/209/EG](#) av den 25 mars 2003 om inrättandet av en rådgivande arbetsgrupp med beteckningen "Expertgruppen för frågor om människohandel" [Europeiska unionens officiella tidning L 79 av den 26 mars 2003].

3) SAMMANFATTNING

Människohandel är en allvarlig överträdelse av de mänskliga rättigheterna, såsom anges i både internationell rätt och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (artikel 5.3). Sedan 1996 har EU infört allmänna och sektorsövergripande åtgärder för att bekämpa människohandel som inkluderar antagandet av olika rättsliga instrument (det senaste är beslut [2002/629/RIF](#)) och ett antal program, bland annat:

- Utbytes- och stimulansprogrammet Stop I ([es](#) [de](#) [en](#) [fr](#)) och II ([es](#) [de](#) [en](#) [fr](#))) avsett för personer ansvariga för åtgärder mot människohandel och sexuellt utnyttjande av barn.
- [Daphne](#) -programmet om åtgärder för att bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor.
- Ramprogrammet [Agis](#) om polissamarbete och straffrättsligt samarbete.

Inom ramen för programmet Stop II organiserade kommissionen i september 2002, i samarbete med Internationella organisationen för migration (OIM) och Europaparlamentet, en konferens om förebyggande och bekämpande av människohandel - En global utmaning i det tjugoförsta århundradet.

Konferensen utmynnade i Brysseldeklarationen som definierar människohandel som ett motbjudande och oroande fenomen som omfattar sexuellt utnyttjande, utnyttjande av annan persons arbete under förhållanden som påminner om slaveri, utnyttjande av tiggeri och ungdomsbrottslighet, samt slavarbete i hemmet.

I rekommendationerna i bilagan anges i deklarationen att kommissionen bör tillsätta en expertgrupp för att konsolidera och förstärka validiteten och

effektiviteten avseende de normer och bästa praxis som tillämpas inom ramen för kampen mot människohandel.

Bestämmelser avseende expertgruppen

Expertgruppen tar sig form i en rådgivande arbetsgrupp i enlighet med nuvarande praxis på andra områden. Syftet är att tillhandahålla kommissionen experthjälp, i form av yttranden eller rapporter, på området förebyggande och bekämpning av människohandel. Gruppen ska senast nio månader efter inrättandet avlägga en rapport för att ge kommissionen möjlighet att lägga fram nya initiativ på unionsnivå.

Expertgruppen ska bestå av kvalificerade personer med kunskaper om människohandel. Dessa experter ska ha erfarenhet av verksamhet inom organ som är engagerade i kampen mot människohandel. De ska utses av kommissionen efter ett förfarande som omfattar alla berörda aktörer. Arbete i expertgruppen berättigar inte till någon ersättning.

För att garantera en balanserad sammansättning har antalet i gruppen fastställts till 20 medlemmar, varav sju från medlemsstaternas förvaltning, fyra från kandidatländernas förvaltning och nio från mellanstatliga, internationella och icke-statliga organisationer som är verksamma på europeisk nivå med väldokumenterade erfarenheter och kunskaper om människohandel.

Medlemmarnas uppdragstid ska vara ett år. Beslut om förlängning fattas beroende på de resultat gruppen uppnår.

Expertgruppens verksamhet

För att utföra sina uppgifter får expertgruppen inrätta tillfälliga arbetsgrupper, som får bestå av högst åtta medlemmar.

Expertgruppens yttranden och rapporter ska läggas fram för kommissionen, som får offentliggöra dem på Internet. Om expertgruppen är fullständigt enig om ett yttrande eller en rapport ska den utarbeta gemensamma slutsatser.

Ytterligare experter

I beslutet anges att expertgruppen får bjuda in officiella företrädare för medlemsstaterna, kandidatländerna, tredje land samt för internationella, mellanstatliga och icke-statliga organisationer, för att inleda en tidig dialog mellan expertgruppen och de stater och organisationer som ska genomföra kommande åtgärder som kan bygga på expertgruppens rekommendationer.

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning.

Rättsakt	Dag för ikraftträdande	Sista dag för genomförandet i medlemsstaterna
Beslut 2003/209/EG	26 mars 2003	-

Se också:

Generaldirektoratet för rättsliga och inrikes frågor hemsida (inom Europeiska kommissionen) under "Frihet, säkerhet och rättvisa":

- Europeisk lagstiftning om människohandel och sexuellt utnyttjande av

barn ([EN](#))

Europaparlamentets hemsida under "Frihet, säkerhet och rättvisa":

- Temasida ([EN](#)) ([FR](#))
- Resultattavla

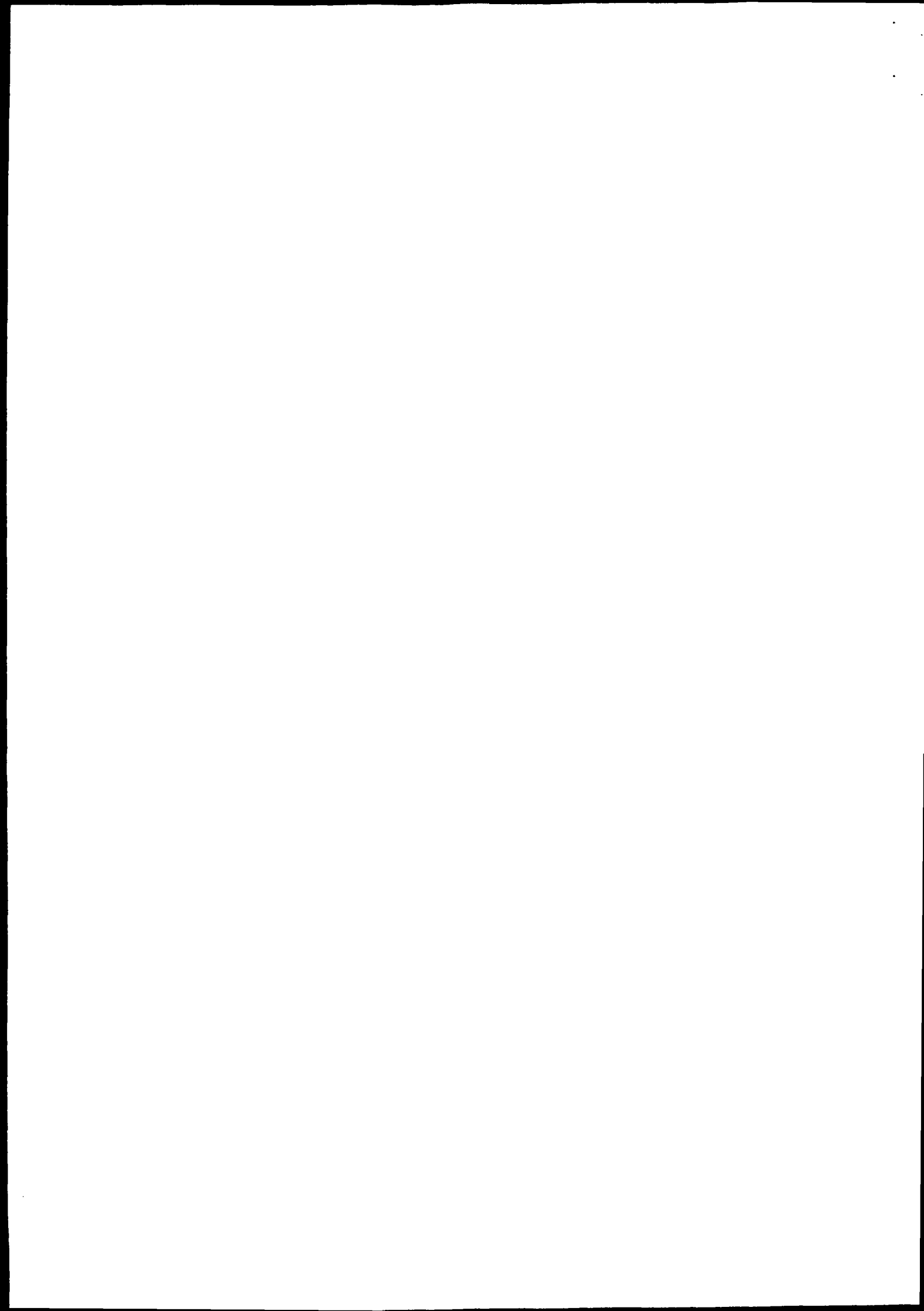
4) TILLÄMPNING

Ny sammansättning på Expertgruppen för frågor om människohandel
[Europeiska unionens officiella tidning C 205 av den 30.8.2003].

5) YTTERLIGARE ÅTGÄRDER

Senast ändrat den 24 september 2003

LEGAL FRAMEWORK (Table 4)

	Laws, regulations	International Agreements	Action Plans, regulations, etc.	Witness protection
Denmark	<p>Danish Criminal Code (possible to sentence criminals behind trafficking to up to 8 years of imprisonment)</p> <p>Cooperation agreements (between police, social services, public health authorities, NGOs being established)</p> <p>Aliens Act – possibility of 15 days extended departure or longer if needed in special cases, refugee status or protection-status, residence permit on humanitarian grounds or if exceptional reasons make it appropriate.</p>		<p>- need to further develop network with close cooperation between authorities and NGOs</p>	<p>- Nordic working group</p> <p>-EUROPOL'S working group</p> <p>- police (contacts with other countries in the field)</p>
Estonia	<p>Victim Support Act</p> <p>Witness Protection Act</p> <p>Penal Code (possible to sentence criminals on trafficking up to 12 years of imprisonment)</p> <p>Refugees Act</p> <p>Social Welfare Law</p>	<p>-Agreement between Estonia, Latvia and the Lithuania on Cooperation in Protection of Witnesses and Victims (signed in 2000)</p> <p>Not yet in force in respect of Estonia.</p> <p>-Readmission agreements with different countries.</p> <p>- Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Palermo Protocol)</p> <p>- UN CEDAW</p> <p>- UN Convention on the Rights of the Child and its Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography</p>	<p>- more shelters needed</p> <p>- training for social workers, psychologists, lawyers, judges (to recognize VOTs and seriousness of the crime)</p> <p>- witness protection programme under preparation</p> <p>- drafting and adoption of action plan against trafficking in human beings in 2005</p>	<p>- witness protection programme under preparation</p> <p>- Agreement between Estonia, Latvia and the Lithuania on Cooperation in Protection of Witnesses and Victims (signed in 2000, not yet in force in respect of Estonia)</p>

LEGAL FRAMEWORK (Table 4)

Finland	Laws, regulations	International Agreements	Action Plans, regulations, etc.	Witness protection
	<p>According to the amended provisions (1.8.2004) of the Penal Code (25:3§ and 25:3a§) perpetrators may be sentenced up to 10 years in prison for aggravated human trafficking. The Ministry of the Interior is preparing an amendment to the Aliens Act that will address the inclusion of provisions concerning a reflection/recovery period and residence permit for trafficking victims.</p>	<p>Finland is in the process of ratifying and harmonizing into national legislation:</p> <ul style="list-style-type: none"> - European Union Council Directive on Residence Permit for Victims of Trafficking in Human Beings (implemented by the amendment of the Aliens Act on which a governmental bill is to be submitted to the Parliament at the beginning of 2006) - Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Palermo Protocol) (signed, governmental bill to be submitted to the Parliament by the end of year 2005) - Council of Europe Convention on Trafficking in Human Beings (intended to be signed during 2005). - Mutual Legal Assistance in Criminal Matters 	<p>In its report on the human rights policy of Finland 2004, the Government expressed its commitment to preparing a national programme of action against trafficking in human beings. On 26 August 2004, the Ministry for Foreign Affairs set up a working group to prepare a draft plan of action. The final draft was handed to the Minister for Foreign Affairs on 31 March 2005. The Government approved the Plan of Action in its session on 25 August 2005.</p> <p>The working group assessed, on the basis of the provisions relating to human trafficking which had entered into force on 1 August 2004, the means that were already available and those that might be needed in future for the purpose of more efficiently preventing trafficking in human beings, protecting and assisting victims of trafficking, ensuring the prosecution of perpetrators, and combating organised crime.</p> <p>The follow-up will be based on a system where the Ministry of Labour and the Ministry for Internal Affairs will chair a steering group by turns. The steering group will be formed by the end of year 2005.</p> <p>The Ministry of Social Affairs is preparing a national programme of action for the years 2004 and 2007, for the prevention of violence against women and family which includes the prevention of trafficking in human beings.</p>	<p>Police are in charge of witness protection. Witness protection during legal proceedings is possible according to general regulations. According to the Plan of Action the needs to improve the protection of witnesses will be assessed, and the legislative and administrative reforms required will be implemented.</p> <p>The Action Plan also raises the issue of further enhancing the possibility of anonymous presentation of evidence.</p>

LEGAL FRAMEWORK (Table 4)

	Laws, regulations	International Agreements	Action Plans, regulations, etc.	Witness protection
Iceland	<p>General Penal Code (VOTs are considered to be victims of conduct). Possible to sentence perpetrators behind trafficking to up to 8 years of imprisonment</p> <p>Law on Social Services</p> <p>Immigration Law (residence permits on humanitarian grounds)</p>	<p>Has signed the UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Palermo Protocol)</p>	<p>Working group is being established to coordinate national actions against trafficking.</p> <p>A national action plan will be enacted before the end of 2005.</p>	<p>- Nordic working group</p>
Latvia	<p>Law on Social Services and Social Assistance, (envisaged to be amended) – introduce rehabilitation and social reintegration</p> <p>Code of Criminal Procedure of Latvia (Article 106^A – victims protection programme)</p> <p>Immigration Law (residence permits)</p>	<p>Agreement between Estonia, Latvia and the Lithuania on Cooperation in Protection of Witnesses and Victims</p>	<p>- State Programme for Prevention of Trafficking in Human Beings 2004-2008 developed</p> <p>- Law on Social Services and Social Assistance, (envisaged to be amended)</p> <p>- necessary amendments in Latvian legislation are envisaged to be introduced</p> <p>- foreseen to develop a system for providing support to VOTs in other countries</p>	<p>- VOTs included in witness protection if participating in the investigation</p> <p>- Agreement between Estonia, Latvia and the Lithuania on Cooperation in Protection of Witnesses and Victims</p>
Lithuania	<p>Lithuanian Criminal Code</p>	<p>Agreement between Estonia, Latvia and the Lithuania on Cooperation in Protection of Witnesses and Victims</p> <p>- Has ratified the UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Palermo Protocol)</p>	<p>- need to work out targeted programmes and financing</p> <p>- proposal to work out a Strategic Action Plan</p> <p>- more possibilities to help VOTs in other countries as of May 1, 2004</p>	<p>- Protection from Criminal Influence Service (established by the police in the cases)</p> <p>- Agreement between Estonia, Latvia and the Lithuania on Cooperation in Protection of Witnesses and Victims</p>
Norway	<p>- Aliens Act – instruction on 45 days reflection period</p> <p>- Aliens Act – possible refugee status or non-refoulement</p> <p>- the Norwegian Penal Code, several relevant paras: para 224 - separate provision on trafficking, para 203 – sex with person under 18</p>	<p>- Has ratified the UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Palermo Protocol)</p>	<p>- National Action Plan to Combat Trafficking in Women and children (2003-2005)</p> <p>- witness protection programme under development</p>	<p>- Nordic working group</p> <p>- witness programme under development</p> <p>- police, National Police Directorate, EUROPOL,</p>

LEGAL FRAMEWORK (Table 4)

	Laws, regulations	International Agreements	Action Plans, regulations, etc.	Witness protection
	<p>years, para 202 – regarding “pumping”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Social Services Act 	<ul style="list-style-type: none"> - Ad Hoc Committee on Action against Trafficking in Human Beings (CAHTEH) for proposed Council of Europe Convention on trafficking in human beings (participates). - Ratified the UN CEDAW - Ratified the UN Convention on the Rights of the Child 	<ul style="list-style-type: none"> - System for assistance, protection and return of VOTs being developed 	<p>NGOs, public authorities may assist if needed</p>
Sweden	<ul style="list-style-type: none"> - Aliens Act (residence permits) being amended - Social Services Act (VOTs eligible for all the services as Swedish residents) - Trafficking in Human Beings for Sexual Purposes, Penal Code ch. 4 1 a §. - Procuring, Penal Code 6:8 - Gross procuring, Penal Code 6:9 - Purchase of sexual services act 	<p>In the process of ratifying and harmonizing into national legislation:</p> <ul style="list-style-type: none"> - European Union Council Directive on Residence Permit for Victims of Trafficking in Human Beings; - Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Palermo Protocol) - Mutual Legal Assistance in Criminal Matters - Ad Hoc Committee on Action against Trafficking in Human Beings (CAHTEH) for proposed Council of Europe Convention on trafficking in human beings (participates). 	<ul style="list-style-type: none"> - Aliens Act (residence permits) being amended - A cross-ministerial working group are in the process of drafting a national plan. 	<p>Witness protection features:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretation assistance - assistance by a support person (NGOs) - witness support schemes (supported by victim’s legal counsel (lawyer))

IDENTIFICATION OF VICTIMS (Table 1)

	Police, Border Guard	Government/Local authorities	NGOs, International organizations	Others
Denmark	Police in most cases	Immigration authorities (organisation of departure)	- NGO Reden-Stop Kvindehandel - PRO-Vejle (public counselling) - Red Cross	
Estonia	Police in most cases	Local municipalities offer social counselling and shelters, but they are not specially trained in the field of trafficking	Children's Support Centre; AIDS Support and Information Centre; AIDS Prevention Centre; Tartu Women's Shelter; Legal Information Centre for Human Rights; Children's Shelter; Estonian Social Program Centre; Victim Support network (counselling by phone)	
Finland	Police, Border Guard	Immigration authorities	PRO-tukipiste ry (Prostitute Counselling Centre)	Through outreach work in sex bars and streets
Iceland	Mainly Border Police and also local police forces.		NGOs combating violence against women	
Latvia	Police – main source of identification		NGO Skalbes, NGO Marta Centre	
Lithuania	Police, State Border Guard Service, Prosecutor's Office supervise and conduct the pre-trial investigation.	Ministries (Interior, Social Security and Labour)	- Centre for Assisting Families of Missing Persons; Caritas - IOM	
Norway	Police	- Immigration authorities (included in network under development) - Social- and health authorities	- PRO Centre (National resource centre financed by the municipality of Oslo) and the NGO Kirkens Bymisjon/Nadheim (the Church's Urban Aid project for prostitutes) (included in network under development) - NGOs	Govt. planning to set up a network for assistance and protection to VOTs where the police, the immigration authorities, the PROCentre, Kirkens Bymisjon and the social- and health authorities together or separately can make preliminary identification of VOTs

IDENTIFICATION OF VICTIMS (Table 1)

Sweden	Police in most cases. Each county has a contact person who reports to the National Criminal Investigation Department. Two counties have Task Forces that work exclusively against trafficking and towards the victims.	Swedish Migration Board	NGOs such as women's crisis centres.	In some case individuals identify the victim and give the information to the Police.
---------------	--	-------------------------	--------------------------------------	--

• • • • •

Lovgivning

- Denmark
- Estonia
- Finland
- Iceland
- Latvia
- Lithuania
- Norway
- Sweden
- English
- Russian

Just prior to the parliamentary summer recess, the Danish Government succeeded in passing a bill on human trafficking (L 118). The bill added human trafficking as an offence to the Danish penal code, thus improving the possibility of prosecuting backers by, for instance, allowing the police easier access to breake the confidentiality of communication. See the paragraph below.

Section 262 a.

(1) Any person who recruits, transports, transfers, harbours or subsequently receives a person by means, whether present or past, of

- (i) unlawful coercion pursuant to section 260;
- (ii) deprivation of liberty pursuant to section 261;
- (iii) threats pursuant to section 266;
- (iv) the unlawful creation, confirmation or exploitation of a mistake; or
- (v) any other undue method,

for the purpose of exploitation of that person by sexual immorality, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, or the removal of organs, shall be liable to imprisonment for any term not exceeding 8 years for trafficking in persons.

(2) The same penalty shall apply to any person who, for the purpose of exploitation of the victim by sexual immorality, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery,

- (i) recruits, transports, transfers, harbours or subsequently receives a person under 18; or
- (ii) gives payment or other benefit to achieve the consent to such exploitation from a person having control over the victim, and to the person receiving such payment or benefit.

webmaster
yderligere information

Nordic

COUNCIL & COUNCIL OF MINISTERS

- Denmark
- Estonia
- Finland
- Iceland
- Latvia
- Lithuania
- Norway
- Sweden
- English
- Russian

S
S

Nordic Baltic Campaign against Trafficking in Women Finland 2002

The Finnish Campaign is co-ordinated and implemented by the National Programme for Prevention of Prostitution and Violence against Women in co-operation with the Ministry of the Interior and the Ministry of Justice. The Ministry of Social Affairs and Health has set up a National Working Group for monitoring the national Campaign.

The aim of the Campaign is to raise awareness among the general public, and to inform young people about prostitution and its connections to the global sex trade. The Campaign brings up the relation between international organised crime and national/local prostitution activities. Prostitution and trafficking in women are seen closely connected, and therefore the phenomena are not targeted separately.

The focus of the Campaign will be on buyers and potential buyers of prostituted women and children. The Campaign also provides information on prostitution and trafficking in women and children to the authorities and non-governmental organisations.

Activities of the Campaign 2002

Seminars and training services

Targeted for social and health care professionals/practitioners, frontier and customs authorities, police, prosecutors, lawyers and volunteer workers.

- Lappeenranta April 2002
- Kemi 28-29 October 2002 (in the co-operation with authorities and NGO's from Sweden, Norway, Denmark and Finland)
- Helsinki 25 November 2002 (Opening of the Campaign; directed at decision-makers, authorities and the media)
- Training material for the peace keeping troops

Campaign week 48

- A leaflet concerning the harmful effects of prostitution and trafficking in

women and children will be disseminated to individual persons crossing the border at the frontier stations from Finland to Russia.

- A poster will be put up on display at the frontier stations by the Finland-Russia border.

Material production

- Information leaflet on prostitution and trafficking to buyers and potential buyers of prostituted women and children
- Poster of the Campaign week 48
- Information package on prostitution and trafficking in women to the authorities, non-governmental organisations and the media.
- The Finnish translation of the Guide to interpretation and implementation of the new UN Trafficking Protocol, published by Coalition Against Trafficking in Women (2001).
- Education material to the peace keeping troops

Evaluation and final report

of the campaign will be published by the end of the Campaign.

Additional information

can be requested from National Co-ordinator of the Campaign by sending a request to e-mail address: leena.karjalainen@stakes.fi

tekninen toteutus
informaatio

Nordic

COUNCIL & COUNCIL OF MINISTERS

National campaign

- Denmark
- Estonia
- Finland
- Iceland
- Latvia
- Lithuania
- Norway
- Sweden
- English
- Russian

The aim of the Icelandic national campaign is to introduce the issue of trafficking in women to the public, especially buyers and potential buyers of sexual services. The aim is also to inform the women who apply to come to Iceland on work permits as "dancers" of their legal rights. Iceland has signed the UN Trafficking Protocol and is hoping to introduce national legislation on trafficking in human beings.

Yfirlýsing

Statement

S
S

Páll Pétursson, félagsmálaráðherra/ráðherra
jafnréttismála
Sólveig Pétursdóttir, dóms- og
kirkjumálaráðherra

Páll Pétursson, Minister of Social
Affairs/Gender Equality
Sólveig Pétursdóttir, Minister of
Justice and Ecclesiastical Affairs

Íslenska ríkisstjórnin gerir sér grein fyrir því að mansals, verslunar með konur, hefur orðið vart í landinu og fagnar þess vegna herferð Norðurlandanna og Eyrarsaltlandanna gegn mansali með konur. Mjög mikilvægt er að berjast gegn þessum glæp með áhrifaríkri upplýsingaherferð sem miðar að því að upplýsa og auka þekkingu og vitund almennings.

Ísland hefur verið notað sem viðkomuland í flutningi kvenna frá Evrópu til Bandaríkjanna og fjöldi erlendra kvenna kemur ár hvert til Íslands til þess að vinna sem nektardansmeyjar á næturklúbbum. Viðvörðunarbjóllur hringdu þegar niðurstöður rannsóknar, sem gerð var að frumkvæði dómsmálaráðherra, leiddu í ljós tengsl milli nektardansstaða í Reykjavík og vændis. Athygli var beint að því að sumar hinna erlendu kvenna sem vinna sem nektardansmeyjar geti verið neyddar til að stunda vændi. Upplýsingar sem þessar eru mikilvægar fyrir baráttuna gegn verslun með konur á Íslandi. Leita verður allra leiða til þess að berjast gegn þessri þróun og upplýsingaherferð sem beint er að almenningi er mikilvæg í því sambandi.

The Icelandic Government is aware that the problem of trafficking in women has surfaced in our country and therefore appreciates the Nordic-Baltic Campaign Against Trafficking in Women. It is of great importance to fight this crime with an effective information campaign aimed at informing and increasing knowledge and awareness among the public.

Iceland has experienced being a transit country for trafficking in women from Europe to the United States and a number of foreign women come each year to Iceland to work as strip dancers in clubs. When a research, initiated by the Minister of Justice, confirmed a link between strip clubs operated in Reykjavík and prostitution, warning signs were lit. It was recognized that some of the foreign women working as strip dancers might be forced into prostitution. This information is important for the future work in

Ísland hefur undirritað samning Sameinuðu þjóðanna um að koma í veg fyrir, stöðva og refsa fyrir mansal með konur og börn og vonast er til þess að fljótlega verði samþykkt lög þar um.

the fight against trafficking in women in Iceland. Every means must be used to combat this trend and information campaign aimed at the general public is of vital importance.

Iceland has signed the UN Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in women and children and is hoping soon to introduce national legislation against trafficking in human beings.

Herferðin

Undirbúningur herferðarinnar er að hefjast en tilgangur hennar er að upplýsa almennig, sérstaklega kaupendur og hugsanlega kaupendur kynlífsþjónustu, um mansal með konur. Markmiðið er einnig að upplýsa þær konur sem sækja um atvinnuleyfi á Íslandi sem dansarar á næturklúbbum um lagaleg réttindi sín. Samningur Sameinuðu þjóðanna um að koma í veg fyrir, stöðva og refsa fyrir mansal með konur og börn hefur verið undirritaður á Ísland og vonast er til að fljótlega verði samþykkt lög í samræmi við hann.

Campaign

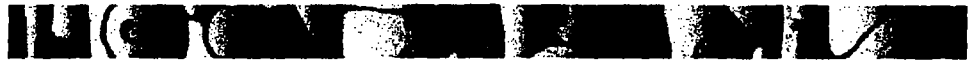
The planning for the campaign has just started. The aim of the campaign is to introduce the issue of trafficking in women to the public, especially buyers and potential buyers of sexual services. The aim is also to inform the women who apply to come to Iceland on work permits as "dancers" of their legal rights. Iceland has signed the UN Trafficking Protocol and is hoping to introduce national legislation on trafficking in human beings.

tæknileg aðstoð
upplýsingar

Nordic

COUNCIL & COUNCIL OF MINISTERS

National campaign

Denmark

Estonia

Finland

Iceland

Latvia

Lithuania

• Norway

Sweden

English

Russian

s

s

The campaign is planned to focus on the demand side of trafficking; men as potential buyers of women in prostitution. One aspect of the campaign is planned to be the introduction of ethical rules against buying and accepting sexual services - Business with Pants On - for employees of public enterprises. The campaign will also raise awareness, give information and educate those individuals that come into contact with trafficked women, e.g. in the police force, immigration and border authorities etc. The campaign will also focus on cooperation with NGOs. The Norwegian government is preparing for ratification of the Convention against Transnational Organized Crime and its supplementary Protocol on trafficking in human beings.

teknisk støtte
informasjon

Nordic

COUNCIL & COUNCIL OF MINISTERS

Kampaņa - Campaign

Denmark

Estonia

Finland

Iceland

• Latvia

Lithuania

Norway

Sweden

English

Russian

S

S

Nacionālās aktivitātes - Latvija 2002

Latvijas nacionālā kampaņa tika uzsākta 2002.gada aprīlī ar TV raidījumu "Temats". Raidījumā piedalījās dažādu institūciju eksperti, kuri savā darbā saskaras ar cilvēku tirdzniecības problēmu, kā arī vidusskolēni. Raidījuma mērķis bija diskutēt par jauniešu darba iespējām ārzemēs, akcentēt riska momentus un informēt televīzijas skatītājus par cilvēku tirdzniecības problēmu. Raidījums 3.aprīlī tika translēts LTV 1.kanālā un 2002.gada laikā trīs reizes rādīts atkārtoti.

Seminārs valsts un nevalstisko institūciju pārstāvjiem "Cilvēku tirdzniecība: problēmas aspekti, iespējamie risinājumi un sadarbība", notika 16.-17.maijā, Majoros. Tas tika organizēts sadarbībā ar Latvijas Jaunatnes veselības centru Padomi un dzimumu problēmu centru "Genders", kas savu projektu ietvaros strādā ar dažādām potenciālajām riska grupām. Semināra mērķis bija veicināt speciālistu izpratni un likt pamatus stabila un mērķtiecīga sadarbības mehānisma starp valsts institūcijām un nevalstiskajām organizācijām izveidei.

Seminārs sievietēm bezdarbniecēm un sievietēm ar zemiem ienākumiem "Sieviešu tirdzniecība jeb, kas jāzina piesakoties darbam ārzemēs", seminārs notika resursu centrā sievietēm "Marta" 29.augustā krievu valodā, 5.septembrī latviešu valodā. Piedalījās sievietes vecumā no 20 - 40 gadiem ar dažādu darba pieredzi, daudzas no viņām ir bezdarbnieces jau vairākus gadus un nereti pašas vai kāds ģimenes loceklis ir domājis par

National Activities - Latvia 2002

The Latvian campaign did start in April 2002 with a TV Programme. The talk show called "Theme" usually includes different issues and social problems discussed in society. The discussion or trafficking with experts on podium and school youth in public was the content of this TV programme. The programme was broadcasted on Latvian State TV channel No. 1 on April 3, and repeated three times during 2002.

Training Seminar for Governmental Officials "Human trafficking: Aspects of the problem, possible solutions and cooperation" took place on May 16-17. The seminar was organised in cooperation with Latvian Youth Health Centre Council and Latvian Gender Problem Centre "Genders", both organisations carry out different projects against trafficking. The aim of the seminar was to promote the awareness in specialists and strengthen the cooperation between governmental institutions and nongovernmental organisations.

Seminar for unemployed women and women with low incomes "What should you know about work abroad: untruthful offers and risks of trafficking" did take place in Resource Centre for Women "Marta", August 29 on Latvian, September 5 on Russian. Women aged 20 - 40 with different work experience, many of them unemployed for several years and maybe they or someone from the family has looked for an opportunity to work abroad. This was a new and sveša issue, that made participants look from a different perspective and critically analyse ----

iespēju piepelnīties ārzemēs. Sievietēm possibilities.

Šī bija jauna un neapzināta tēma, kura lika no cita skatu punkta ar citu pieredzi kritiski analizēt vilinošās iespējas.

Seminārs Latvijas skolu jauniešiem

"XXI gadsimta problēma - cilvēku tirdzniecība Latvijā un pasaulē", 2002.g. 1.oktobrī, Rīgas Kongresu Namā. Tajā piedalījās 180 jaunieši no visas Latvijas. Semināra mērķis ir aktualizēt cilvēku tirdzniecības problēmu jauniešu vidū un pievērst uzmanību iespējamajam riskam.

Seminārā uzstājās un diskusijās piedalījās pārstāvji no Labklājības ministrijas, Starptautiskās Migrācijas organizācijas, ASV vēstniecības, Eiropas integrācijas biroja, Valsts policijas, u.c.. Ņemot vērā izdevušos konferenci un pozitīvās atsauksmes, kā arī ierobežotās informācijas izplatīšanas iespējas Latgalē, kas tiek uzskatīta par galveno upuru izcelsmes reģionu, tika nolēmts organizēt līdzīgu pasākumu 2003.gada pavasarī Daugavpilī Latgales reģiona jauniešiem.

Šajās konferencēs semināra dalībnieki tika aicināti rīkot līdzīgus seminārus savās skolās dažādās Latvijas pilsētās. Kopš 2002.gada novembra jau ir notikuši 16 semināri dažādās Latvijas skolās.

Semināri tika organizēti sadarbībā ar Starptautiskās Migrācijas organizācijas Rīgas biroju.

Seminārs žurnālistiem "Masu mediju loma cīņā pret sieviešu tirdzniecību", 26.novembrī. Tas tika organizēts ar Ziemeļu Ministru padomes informācijas biroja Rīgā atbalstu un saistībā ar Trešo Ziemeļu un Baltijas valstu semināru pret sieviešu tirdzniecību "Rīcība nākotnei". Seminārā piedalījās 17 žurnālisti no dažādiem Latvijas medijiem. Semināra mērķis bija radīt iespēju diskutēt par sieviešu tirdzniecības atspoguļojumu masu medijos, kā arī tikties ar ekspertiem, kuri šo problēmu un tās atspoguļojuma masu medijos ietekmi uz sabiedrību var analizēt no psiholoģiskā aspekta.

Semināra noslēgumā notika diskusijas neoficiālā gaisotnē un aptuveni trešdaļa no semināra dalībniekiem pēc semināra publicēja rakstus par cilvēku tirdzniecības jautājumu savās avīzēs.

Seminars and conferences for school youth "The Problem of XXI Century - Human Trafficking In Latvia and in the World" took place on October 1, in Riga Congress Hall. 180 school children from all around Latvia registered for the conference. The aim of the seminar was to turn youth attention to the problem of trafficking and inform about potential risk.

Representatives from Ministry of Welfare, International Organisation for Migration, US Embassy, European Integration Bureau, State Police, etc. did hold speeches and participated in a panel discussion. Taking into consideration youth conference success and very positive feedback, as well as constraints in public information dissemination in Latgale region, which is considered to be the main trafficking donor region in Latvia, it has been decided to organize similar large event for young people from Latgale region in Daugavpils in spring 2003.

In those seminars participants were encouraged to organise similar smaller seminars for their schoolmates in their schools. Since November 2002 more than 16 seminars were organised around Latvia.

Seminars and conferences were organised in a very close cooperation with IOM Riga Office.

Seminar for journalists "Role of Mass Media in Fighting Trafficking in Women on November 26 was organised in cooperation with Nordic Council of Ministers Information Office in Riga and in connection with the Third Joint Seminar of the Nordic and Baltic Countries "Action for the future". About 17 from Latvian capital and regional media did participate at the seminar. The aim of the seminar was to give a chance for discussions about how the problem of trafficking is being presented in mass media and what impact does it have on society, as well as meet experts who analyse this impact from psychological point of view

Seminar was followed by discussions and turned out to be very successful. Approximately one third of participants made articles in their newspapers to report about the problem of trafficking.

Lai pievērstu uzmanību Ziemeļu un Baltijas valstu kampaņai un informētu par sieviešu tirdzniecības problēmu Latvijā un pasaulē tika sagatavoti dažādi vizuāli **Informatīvie materiāli**. Materiāli tika izplatīti skolu semināru dalībniekiem un ar izglītības pārvalžu starpniecību.

In order to effectively spread the information about the Nordic-Baltic Campaign and to inform about the problem of trafficking in women in Latvia and globally some **visible materials** were produced and distributed during seminars and via school boards.

tehniskais nodrošinājums
informācija

Nordic

COUNCIL & COUNCIL OF MINISTERS

• • • • •

- Denmark
- Estonia
- Finland
- Iceland
- Latvia
- Lithuania
- Norway
- Sweden
- English
- Russian

S

S

National campaign

All activities taking place in Lithuania organized within the framework of the Campaign are to be coordinated with the national Programme on Prevention and Control of Trafficking in Human Beings and Prostitution. Activities of the Campaign are based on UN protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, signed on April 25, 2002, (supplementing the UN Convention against Transnational Organized Crime, signed in December 2000 and ratified on April, 2002.

Overall objective – to increase knowledge and awareness among the public and to initiate discussion about the issue of trafficking in women.

The aim of the campaign is to raise awareness about the problem with the general public and other target groups, such as journalists, students, potential victims, local authorities, other target groups determined. The campaign will focus on prevention of trafficking in women and assistance to the victims in collaboration with NGO's. An analysis of legislation, international agreements and programmes for prevention of trafficking in women will be a part of the campaign.

The campaign organizers will work in collaboration with different partners, including Ministry of Interior, the IOM and NGO's. Seminars for local municipalities around the country will be organized. The organizers will also do some activities in collaboration with the media.

Contacts and information:

Kristina Grachauskaitė
Riktines str. 48-32,
LT-2001 Vilnius
Tel./Fax. 71 50 24
e-meil: KristinaG@socmin.lt

•

Nordic-Baltic Information Campaign Against Trafficking in Women

Trafficking in women constitutes violation of human rights and infringement of basic principles of the rule of law and democracy. It threatens our common interest in upholding democratic values, human rights and equality. Trafficking in women is a serious gender equality problem and one of the most violent expressions of the suppression of women.

Inasmuch as trafficking in women is a problem of an international dimension, it's solution cannot be effective without co-operation among states. Co-operation is a key word, but it presents a substantial challenge, which requires implementing concrete actions in a co-ordinated manner and which, in practical terms, constitutes a difficult issue; therefore, we must be ready to meet the challenge. Awareness raising on trafficking in women is one of key and essential areas, where we can focus attention and efforts with the view to preventing this phenomenon. Importance and need of information campaigns in order to raise awareness of the risks and problems of trafficking is stressed in different levels of the society. Consequently we give our full support to the specific idea to run the Campaign to combat trafficking in women in all Nordic-Baltic countries and promise to mobilise all our efforts to implement it.

Ms. Vilija Blinkevičiūtė
Minister of Social Security and Labour

Republic of Lithuania

Mr. Vytautas Markevičius

Minister of Justice
Republic of Lithuania

techninė pagalba
informacija

Nordic

COUNCIL & COUNCIL OF MINISTERS

Nordic-Baltic Campaign Against Trafficking in Women in Estonia 2002-2003 Report

Content:

- 1. Background of the campaign**
- 2. Comments on joint activities**
- 3. Legal framework**
- 4. National activities**
- 5. Cooperation with NGO's**
- 6. Evaluation of effects of joint and national activities**
- 7. Other perceived effects of Nordic Baltic Campaign and national campaigns – regionally and nationally**
- 8. Future work against trafficking in women**
- 9. Recommendations for the future collaboration in the region and nationally.**

1. Background of the campaign

In June 2001, at the *Women and Democracy* conference in Vilnius, the Nordic and Baltic Ministers of Gender Equality decided, by the proposal of Swedish Minister of Gender Equality Margareta Winberg, to carry out a joint Nordic-Baltic information campaign against trafficking in women. In August 2001, the Nordic and Baltic Ministers of Justice decided to join the campaign. The campaign was planned and implemented by a Nordic Baltic Working Group against Trafficking in Women. 16 members of the working group were from the Nordic-Baltic Ministries of Gender Equality and Justice, four of them were additional national coordinators. Two participants from the Nordic Council of Ministers office in Copenhagen and three participants from the NCM Information Offices in the Baltic countries acted as observers. Working groups' Estonian members were Ülle-Marike Papp from the Ministry of Social Affairs, and Imbi Markus from the Ministry of Justice. Kristiina Luht was hired for the Estonian national coordinator's position.

The Executive Committee on Gender Equality of the Nordic Council of Ministers adopted, on January 16, 2002, a document setting out the objectives of the Campaign. The Committee decided that the Campaign should aim to increase knowledge and awareness among the public, and to initiate discussion about the problems surrounding the issue of trafficking in women.

The Working Group decided at its first meeting, on February 21, 2002, to use the United Nations Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and its definition of trafficking as a point of reference for the Campaign, as well as for the national campaigns.

The goal of the Estonian campaign against trafficking in women was to start discussion about the problems surrounding the issue of trafficking in women and prostitution, and to start changing existing attitudes. Also, the aim was to investigate

the situation in Estonia regarding trafficking in women, and to raise selected target groups' awareness on trafficking in women and prostitution.

The basis of the Estonian campaign was planned by a group of researchers, NGO representatives, and the Bureau of Equality at the Ministry of Social Affairs. The campaign was organised by the national coordinator and different cooperation partners, mostly NGOs. NCM information bureau in Tallinn helped by consulting and technical issues.

The whole campaign was launched on May 29, 2002, in Tallinn, Estonia, with a two-day seminar on trafficking in women. The research-part of the Estonian campaign also started in May. Preparation of training courses, lectures and other activities lasted through summer, and the educational part of the campaign started in September 2002. Lectures continued in January 2003, including the final training seminar for teachers and youth workers. The final activity of the campaign, a seminar for high authorities and governmental officials, giving them an overview of the work done in Estonia during the campaign, took place in March 10, 2003.

2. Comments on joint activities

a. Joint seminars

The first joint seminar "*Trafficking in Women as Modern Slave Trading*", was held in Tallinn, Estonia on 29- 31 May 2002, and it was the official opening of the whole Nordic-Baltic campaign. Main topics of the seminar were women's status, the role of media, and legislation. Among speakers were Ministers on gender equality from Estonia, Finland, Sweden and Norway.

The second joint seminar "*Protection and Support of Victims of Trafficking*" was organised in Vilnius, Lithuania on 20-22 October 2002. It focused on discussing means for protecting and supporting the victims of trafficking in women. Among speakers were several ministers from Nordic and Baltic countries.

The third joint seminar "*Action for the Future*" was held in Riga, Latvia on 27-28 November 2002, and it focused on three themes: prevention, protection and prosecution. Again, several ministers of gender equality gave speech, and in the closing, the need for future cooperation was emphasised by all ministers.

Members of the Nordic-Baltic working group against trafficking in women and national coordinators participated in all seminars, they gave speeches and moderated workshops held during the seminars.

The idea to have joint seminars in addition to national activities was very good one. It gave the possibility not only to catch up with your colleagues, but it gave lots of useful and valuable information about the topics discussed during the campaign. Also, it gave the sense of real cooperation, feeling of partnership and united force. And of course, because the organised crime is able to have very good cross border cooperation, it is more than necessary that state and nations against trafficking in women have even

better cooperation. Ministers meetings and international seminars are one of the tools for creating this cooperation.

The seminar in Riga was in a way the most interesting one, also it had remarkably many male speakers. I hope this is the change of attitudes for example common in Estonia – that trafficking in women is women's problem. The seminar in Tallinn had widest audience and it was interesting as there were many important topics I consider crucial in the fight against trafficking in women – women's status, the role of media, and legislation. Women's status is low in Estonia, the media is playing the main role as pimp and re-creator of gender stereotypes, and though the legislation exists, it is not working in real life.

b. Web site

It was decided in the first working group meeting that there is need for joint website and that the website for the Nordic-Baltic campaign will be placed and maintained in one of the Baltic countries. The task of finding the suitable server, finding and contracting the designer-webmaster was given to Estonian national coordinator, as well as the obligation to maintain the website together with the webmaster. The address of the website is <http://www.nordicbalticcampaign.org>. Each country has its own site attached to the general site, and all information regarding joint seminars, including speeches, is made available there. It is one of the most valuable tools the campaign had/has. Though the official campaign is over, the website remains (at least in present). It is excellent for disseminating information, especially as Estonians use Internet a lot. It looks good and it is easy and relatively cheap to maintain it. Unfortunately, not all countries have taken this part of the cooperation seriously, which is the loss for everyone, not knowing exactly, what your partners in other countries are doing. If used efficiently, it gives the best possibilities to express the message. We shall hope that the website will stay up for years and that it will be developed to a valuable source of information.

The Estonian site gives overview of the campaign activities such as lectures and trainings, the research done on prostitution and trafficking in women in Estonia, contact information of organisations and people dealing with trafficking issues, links to other interesting sites, as well as collected articles from Estonian media.

c. Logo.

It was decided in the first working group meeting in February 2002 that the Nordic-Baltic campaign against trafficking in women should have a logo of its own. It helps to make the publications and programs of the campaign more visible, and it's something that unites the national campaigns visually. The task of finding a logo was given to Estonian national coordinator. Together with the NCM information bureau in Tallinn, several possible authors were contacted and suitable logos forwarded for the working group. The final version of the logo was designed by Estonian artist Heikki Tikas and approved by the whole Nordic-Baltic working group. Since then, the official logo has been used on the seminar invitations, publications, ads, and naturally on the website.

3. Legal framework

The provisions relating to prostitution are placed in the Penal Code's chapter on offences against public order.

Pimping (procuration), or providing premises for the purposes of prostitution or other illegal activities, is punishable by a pecuniary punishment or up to 5 years' imprisonment.

Penal Code enacts that a person who by inducement, threat or any other act influences a person of less than 18 years of age in order to cause him or her to commence or continue prostitution, but the act does not have the necessary elements of an offence of enslaving or compelling person to engage in sexual intercourse, shall be punished by a pecuniary punishment or up to 3 years' imprisonment. The person being accused of this offence can also be under 18. Prostitution refers here to offering a service that includes either sexual intercourse or satisfaction of sexual desire in a manner other than sexual intercourse (also striptease). In latter case only when there is a personal contact between prostituting person and client. It is important to mention that if underage person, being afraid of the threat starts prostituting him/herself or continues such acts because of being afraid, the offence turns into enslaving.(see next chapter)

Aiding prostitution involving a person of less than 18 years of age by mediation, provision of premises or in any other manner is punishable by a pecuniary punishment or up to 5 years' imprisonment. The same act, if committed by a legal person, is punishable by a pecuniary punishment. Mediation here means procuration. "In any other manners" refers to pimping but also to advice, monetary support etc.

Trafficking in Human Beings

Estonia is a party of the International Agreement for the Suppression of the "White Slave Traffic" and International Convention for the Suppression of the Traffic in Women and Children. These international instruments are a constituent part of the Estonian legal system and have superior powers over the laws of the Republic of Estonia.

With the coming into force of new Penal Code Estonia has had more opportunities in legislation to fight the trafficking in human beings. Previously Estonian law did not deal with trafficking in persons except for the explicit provision of the Criminal Code on sale and purchase of children.

According to the Penal Code the sale or purchase of children is punishable by 1 to 5 years' imprisonment. The same act, if committed by a legal person, is punishable by a pecuniary punishment.

Enslaving is considered to be an offence against liberty. Penal Code states that placing a human being, through violence or deceit, in a situation where he or she is forced to work or perform other duties against his or her will for the benefit of another person, or keeping a person in such situation, is punishable by 1 to 5 years' imprisonment. The same act, if committed against two or more persons, or against a person of less than 18 years of age, is punishable by 3 to 12 years' imprisonment. The commentaries

to that article show clearly that it can also be used in cases of trafficking in women. Deceit is supposed to refer both to the situation where person has been promised high salary but will not get it later and also when person is allured to other country with a promise of a regular job and good salary but in that other country is forced to work as a prostituting person.

Abduction is taking or leaving a person, through violence or deceit, in a state where it is possible to persecute or humiliate him or her on grounds of race or gender or for other reasons, and where he or she lacks legal protection against such treatment and does not have the possibility to leave the state. Abduction is punishable by a pecuniary punishment or up to 5 years' imprisonment. The same act, if committed against two or more persons, or against a person of less than 18 years of age, is punishable by 2 to 10 years' imprisonment.

An article of unlawful deprivation of liberty of another person could also be used when trafficked person is being restricted from leaving the premises where she is forced to work. Unlawful deprivation of the liberty of another person is punishable by a pecuniary punishment or up to 5 years' imprisonment. The same act, if committed against a person of less than 18 years of age, is punishable by 1 to 5 years' imprisonment.

The Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organised Crime, was signed in Palermo in December 14, 2002. At the moment, it is being harmonised by the Ministry of Internal Affairs. It is planned to send the Protocol to the Estonian Parliament *Riigikogu* during the first half of the year 2003. *Riigikogu* should ratify the Protocol by the end of the year 2003.

4. National activities

The Estonian members of the Nordic Baltic Working Group Against Trafficking in Women were Ülle-Marike Papp from the Ministry of Social Affairs, and Imbi Markus from the Ministry of Justice. Kristiina Luht was hired for the Estonian national coordinator's position.

The basis of the Estonian campaign was planned by a group of researchers, NGO representatives, and the Bureau of Equality in the Ministry of Social Affairs. The campaign activities were implemented by the national coordinator Kristiina Luht and cooperation partners such as Estonian Women's Studies and Resource Centre (Leen Kadakas, Marion Pajumets), NGO Living for Tomorrow (Sirle Blumberg), Estonian Open Society Institute (Helve Kase, Iris Pettai), Estonia Institute for Humanities (Marion Pajumets, Aljona Kurbatova) and the Bureau of Equality (Ülle-Marike Papp, Käthlin Sander, Katri Tammekand). Other partners were the Legal Information Centre for Human Rights (Lilja Ivanchenko), Ida-Virumaa Women's Union (Ene-Eha Urbala), and individuals from different organisations, mainly non-governmental ones. NCM information bureau in Tallinn helped by consulting and technical issues. The meetings took place in the beginning of the Estonian campaign for the planning process, as well as during the whole campaign according to the needs of special activities. The results of campaign activities and research were discussed in a group

consisting of researchers, NGO members, governmental officials and NCM bureau representatives. The cooperation between these active individuals and organisations will continue after the campaign, as the planning and implementing of the Estonian campaign created strong connections between different parties.

Estonian campaign consisted of 8 different projects, implemented by different organisations in close cooperation with the national coordinator and the Bureau of Equality at the Ministry of Social Affairs. The final seminar was organised in cooperation with the NCM information bureau in Tallinn.

Project title	Responsible organisation
Prostitution and trafficking in women as unsolved problems in Estonia – Estonia's states' ability to stop and prevent prostitution and trafficking in women (research project)	Estonian Open Society Institute
Female high school graduates' awareness on trafficking in women (research project)	Estonian Institute of Humanities
Training courses on trafficking in women	Estonian Women's Studies and Resource Centre
Community's role in prevention of trafficking – educational meetings	National coordinator
8 days youth workshop Living for Tomorrow – information day on trafficking in women	NGO Living for Tomorrow
Information leaflet	Estonian Women's Studies and Resource Centre
Essay competition on trafficking in women	National coordinator
Seminar for governmental officials and parliamentarians – concluding the Estonian campaign	Nordic Council of Ministers Information Bureau and Estonian Women's Studies and Resource Centre

Project descriptions

a) Prostitution and trafficking in women as unsolved problem in Estonia – Estonia's states' ability to stop and prevent prostitution and trafficking in women (research project).

Projects goal was to compile information material, that would enable to map the situation on trafficking and prostitution: their spread, forms and networks in Estonia; and that would clarify, what is Estonia's civil servants' (border guard and customs, police, lawyers, embassy workers) readiness to stop and prevent prostitution and trafficking in women. The research material was prepared as a report that can be used for developing national strategy on stopping and preventing trafficking in women.

Information gained:

- Estonia's state ability and readiness to stop and prevent prostitution and trafficking in women. Based on interviews with experts from different fields;
- Estonia's participation in international networks against trafficking in women and prostitution;

- Neighbouring countries practices in fighting trafficking in women and prostitution.

Five polls were conducted under this project and following subjects were interviewed:

- a) Evaluation on prostitution and trafficking by 100 policemen in Tallinn
- b) Employment agencies who broke work force to Western countries; their activities
- c) Companies who broke sex services, their methods
- d) Youth workers attitudes towards prostitution and trafficking in women
- e) Interviews with experts from different fields: Boarder Guard, Interpol, Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Social Affairs, Ministry of Internal Affairs, Ministry of Justice, etc.

Based on this information, some principles for Estonian national strategy on stopping and preventing trafficking in women were developed.

b) Female high school graduates' awareness on trafficking in women (research project)

The aim of this project was to find out girls' current attitudes towards working abroad, to find out whether they can see the connection between the seemingly respectable jobs advertised in the newspapers and prostitution, to find out how uncritical and vulnerable are the potential victims. The information was gathered through sociological group-interviews by sociologists Marion Pajumets and Aljona Kurbatova. Eight interviews with eight groups were conducted in order to gather diverse data. Each group consisted of four to six girls. Four of the interviews were carried out in Tallinn and the others in Narva, Pärnu, Tartu and Kuressare. Different groups were formed. Some of them were recruited from elite schools and some from the ordinary and inferior schools. Two groups, one in Tallinn and the other in Narva were composed of Russian speakers. Each interview lasted approximately two hours. The data was analysed and reports were presented both in Estonian and in English. Reports are available in Internet.

Issues covered in the interviews with young girls were such as:

1. What kind of plans girls have after graduating the high school?
2. Attitudes towards working abroad
3. What kind of jobs are most popular among them, and why.
4. How much girls know about the possible dangers involved.
5. Where is their awareness and attitudes from (school, family, friends, media, films, books).
6. Connection between the jobs that are advertised in the newspapers and prostitution
7. Attitudes towards trafficking and its victims.
8. What could be the channel used for preventive information.

c) Training courses on how to prevent trafficking in women

The basis for the training course was the idea that awareness raising and access to information are the most immediate needs in the prevention process. Target groups were high school teachers, school psychologists, youth workers, hobby group teachers, and job counsellors. We wanted to introduce the concept of trafficking in women, its reasons and consequences, to acknowledge risk groups; to give methods, how to introduce this topic to students and youth in classes, hobby groups and career interviews; to introduce educational institutions' role in prevention, and to give citizens a sense of empowerment that they can affect social change for the better.

Three groups of people (altogether 64 persons) were trained during this project in autumn 2002. One group was trained in Tallinn, one in Jõhvi, Ida-Virumaa, and one in Pärnu, South-Western-Estonia. The training was given in two parts: one two-day session on Friday-Saturday, and one session after a week to discuss mostly future activities. Training program covered trafficking in women related to topics such as gender stereotypes, media, violence against women, prostitution, drugs, STD, AIDS, and poverty. Information material was put together with all the speeches, game descriptions and articles related to discussed issues. Training courses were also used to gather information on youth workers attitudes towards prostitution and trafficking in women, to be analysed in the report "Prostitution and trafficking in women as unsolved problem in Estonia".

The training sessions included lectures by experts on prostitution, trafficking and related themes; videos; group sessions and discussions; games. Sessions were based on co-operative learning methodology, that has been used by *Living for Tomorrow* in its work with youth about sexual education, and which has proved to be successful.

The training courses were concluded with the seminar in Tallinn in January 2003, where all participants of the training courses were invited. They shared their experience in using the information gained. In addition, police officer Enrik Luts described the activities of Estonian Police regarding prostitution and trafficking in women, and Helve Kase introduced the research done among Estonian companies mediating work. Seminar was connected with the essay competition, the best writers were invited to participate and to receive their prizes.

d) Community's role in prevention of trafficking – educational meetings

The general aim of this project was to raise community's awareness on trafficking in women. Other aims were introducing the concept of trafficking in women, its reasons and consequences; introducing ways how to prevent trafficking; giving guidelines what to do, if this happens to someone; analysing attitudes towards victim, and most of all, introducing community's role in prevention. Aims were realised through educational evenings/lectures for people who can effect, help and guide young people, and who can affect certain processes in the community. We decided to give participants of this project basic knowledge about trafficking in women and its different aspects, and also guidelines for dealing with these matters. Target groups were social workers, local municipality leaders, local police, representatives of women's roundtables, teachers, representatives from student organisations.

Meetings took place in North-West Estonia, South Estonia, Central Estonia and Western Estonia. Lectures included two parts: introduction to the topic (including examples, guidelines, and practical information) and discussion, where participants were able to ask questions and share their experiences. Each lecture was approximately 2 hours long. In addition, information leaflets about trafficking and also about how to go safely abroad were disseminated. Local coordinators were found to help in finding participants, as well as free rooms for meetings. It was planned for 160 people, but, altogether, 251 people participated, and the lectures were held in 9 towns: Paldiski, Kiviõli, Kohtla-Järve, Sillamäe, Viljandi, Võhma, Narva, Kuressaare and Türi. Two lectures were held by Lilja Ivanchenko from Human Rights Information Centre in Russian, as local community speaks mainly Russian language. Also,

lectures there were concentrating more on work-related issues, not general problems, because unemployment there is high and people really desire to find a job abroad. Lectures were different according to the target group: students were treated like potential job-searchers, grown-ups were treated like responsible ones for the social problems, as a source for changing the situation.

e) Youth workshop Living for Tomorrow – information day on trafficking in women and prostitution

The aim of this project was to give young people age 14-18 information about trafficking and prostitution, which are strongly connected to other issues discussed in 8-day seminar: gender issues, sexual health awareness and safety, drugs, HIV/AIDS, STD. As so far up to 50% of youngsters educated by Living for Tomorrow continue voluntary work in NGO, the aim of this project was also to train trainers who will pass information on learned issues on to their co-students and other young people. Altogether, 30 young people participated from 15 different schools. Lectures were combined with interactive games, discussions, and audiovisual information. The interactive method is more effective with young people, as they would not like to sit in lectures, reminding them of ordinary school.

f) Information leaflet

It was planned to have short informative material on trafficking, easy to disseminate everywhere and to everyone. Precise content and aims were to be decided later. After reaching good cooperation with International Organisation for Migration, it was decided to use IOM's information leaflets, as duplicating would have been waste of resources. Instead, informative post cards and bookmarks for the international website <http://www.nordicbalticcampaign.org> were created. The website enables to add new information all the time and is therefore relevant and effective for information dissemination. What was needed was the information about the website itself. Bookmarks have the address of the website and the name of the campaign on them. The postcards have following sentences on them:

Want to know:

- What is trafficking in women?
- What is prostitution?
- Why do women sell their bodies?
- Who buys sex?
- What media thinks?
- What researchers conclude?
- How is the problem dealt in Nordic countries?
- What I going on in Estonia?

Look at:

<http://www.nordicbalticcampaign.org>

The postcards and bookmarks can be disseminated also in the future when the official campaign is finished, as the website will stay up. Printed materials are small-sized, easy to disseminate, hold in your pocket or between books etc. Internet is very popular among Estonian youth and also governmental officials use it as their work tool, so this is very efficient way for raising awareness on trafficking in women and related issues.

g) Essay competition on trafficking in women

The aim of the essay competition was to make young people age 12-24 think about trafficking in women. Giving prizes was to be motivating for young people, who otherwise wouldn't have done extra job in addition to school responsibilities. The competition was announced in October 2002 and re-announced in November 2002. Organisers of the competition received 37 writings from different parts of Estonia. Eight best essays were selected – three main prizes, one special prize, and four additional prizes. Authors of the best essays were invited to the seminar on trafficking in women, where the conclusion of the competition was made and prizes given.

h) Seminar for governmental officials and parliamentarians – concluding the Estonian campaign

The seminar finished the Nordic-Baltic campaign in Estonia. High-level authorities, parliamentarians, and ministers were invited; the interest was bigger than expected. 92 persons participated. The seminar was organised in cooperation with NCM information bureau in Tallinn and the Estonian Women's Studies and Resource Centre. The Minister of Social Affairs Siir Oviir gave overview about work done in Estonia against trafficking in women. High-level officials from the Ministry of Social Affairs, Ministry of Internal Affairs, Ministry of Justice, and Legal Chancellor's Office gave speeches on their role in preventing and stopping trafficking in women. It was a media event, noticed in all levels. Daily newspapers *Eesti Päevaleht*, *Postimees* and *Õhtuleht* wrote about the seminar, main radio stations such as *Kuku* and *Eesti Raadio* took interviews from national coordinator and the Minister of Social Affairs. *Vikerraadio* made 45 minutes program on the topic of trafficking in women and job broking in Estonia, inviting national coordinator and researcher Helve Kase to the studio.

Results of the activities

The knowledge about trafficking has been very little in Estonia in general. Groups with critical role in helping and guiding young people do not know about the trafficking in women, or their knowledge is very little and often full of stereotypes. Because of that they also do not know how to prevent trafficking or how to help victims. Very serious issues are the negative attitudes towards victims, and existing stereotypical ideas about prostitution. The aims of the campaign - to increase knowledge and awareness among the public, and to initiate discussion about the problems surrounding the issue of trafficking in women – were crucial to reach, as there have been discussions about legalising prostitution in Estonia, which would make the fight against trafficking in and exploitation of women extremely difficult if not impossible.

Research on Estonian situation

We decided to study the *Estonian state's ability to stop and prevent prostitution and trafficking in women*, because it was already aware that the ability was little. What we needed was to find out the reasons and also to hear specialists' opinion about the situation.

According to the research, it is clear that for traffickers Estonia is easy place where to operate. The Estonian state has no information about the number of labour agencies; labour mediation is conducted under the sign of cultural exchange. There is no control

over the activities of unlicensed firms, and the illegal labour mediation firms are highly mobile, which complicates their monitoring and investigation. Women leaving for work abroad have no practical opportunities to check the background of the mediating firm. The state has practically no control over what is actually going on in the Estonian labour mediation market. There are approximately 30 firms daily engaged in the mediation of prostitutes, although procurement of women is banned by law in Estonia. The threat to become a victim of human trafficking is very high, according to the police estimate. Civil servants are not well informed of prostitution and the accompanying trafficking in women, the state institutions, whose competence should directly involve the prevention of prostitution and trafficking in women as well as aid to victims, often fail to see their role in it. Many departments and institutions, which should be involved in the prevention of prostitution, have no missions in that area. Many state officials and leading specialists favour the legalisation of prostitution. It is clear that the legislative organs are not concentrating on the prevention of trafficking, protection of victim and prosecution of traffickers.

The research did not only point out some of the problems, but offered possible solutions – basis for Estonian national strategy on stopping and preventing trafficking in women (see Suggestions).

Talking about the research on *female high school students' awareness on trafficking*, we decided that it is important to find out how much the "normal" not yet trafficked girls know about the possible dangers involved.

Based on the study material, one cannot identify any one group as being clearly more at risk than the others. Girls from different environments are vulnerable to human trafficking for different reasons. Girls in East-Viru know about trafficking and are aware that they belong in a risk group. They try to protect themselves to a degree, but in comparison to the Estonian language high school female graduates and Tallinn's Russian high school female graduates, it is unusually difficult for them to find work in Estonia. The economic situation and lack of long-term prospects may cause those young women to seek work abroad. Those Russian-speaking girls wanted to leave Estonia at the first opportunity. In this respect, the non-Estonian young women in Estonia are more aware of the dangers than their ethnic Estonian counter-parts, but they are also more inclined to take risks.

The girls from middle-class Estonian speaking families have been living in friendly environment and they do not understand why anyone would have harmful plans for them. Unlike the girls from the other ethnic communities, young Estonians are used to feeling at home, being in the majority and the decision-makers. They may not be able to imagine a situation where the environment forces them into a humiliating and undesirable situation. Especially the upper-class Estonian girls may feel themselves to be in command and as decision-makers.

The attitude of many of the Estonian girls participating in the study can be considered unreal. They lack clear understanding how the world beyond their country's borders sees them. They see well-paid adventure in their foreign jobs and assume that foreigners think the same. Estonian language speaking girls' naively optimistic attitude stems from the Estonian peoples' ambivalent situation. Girls that have not had to think about details may think that language and work permit are just a bother - everything will go as smoothly as it always has.

If talking about possible dangers and useful preparations before accepting a job offer abroad, the awareness of possible danger was little or non-existing. Even if knowing

about trafficking cases, they were considered unreal, the main attitude was "it cannot happen to me." This is quite general attitude among Estonia youth, as can be concluded after the lectures and private conversations with young people.

Research report was made and it formed the basis for subsequent preventive activities of the Estonian team, especially training courses for local youth-educators, who had to be informed of the existing attitudes, myths, associations and problems among youth. The information on girls' views and expectations was used in addressing and targeting the campaign against trafficking in women better. It was good to have that kind of information to present not only for campaign target groups, but also to journalists, both Estonian and foreign, and to other interested parts we reached during the campaign. Without this research, it would have been difficult to explain to the public why there is need for such information campaign, why are Estonian girls potential victims of trafficking, and why it is needed to start talking about trafficking-related issues in schools.

Educational activities in Estonia

All educational activities were held the way they were planned and it can be said that they reached the goals set. Awareness was raised, and what is most important, the attitudes were very often changed.

Training courses were planned to raise the feeling of responsibility among teachers and youth workers. The last day was mostly for discussions about future activities, and already then, most participants expressed ideas and wish to continue sharing the knowledge gained during the course. Trainers asked from youth workers very concrete suggestions, and every participant gave her/his thoughts. In the final seminar in January, all the participants of the courses were invited together, and most active ones described their activities after the course. It was remarkable to notice that these people did really care about the topic, as many of them had even developed a shorter course for schools (members of the Tartu Child Support Centre), developed a program, how to talk about these things specially with boys (assistant director of a mainly boy-school), had had special evening in school on the topic, one had written an article to the biggest Estonian women's magazine *Eesti Naine*, also, an analysing and informative article about the course was written to the *Pärnu Postimees* by journalist, who participated almost the whole three-day course, etc. Job chancellors had started warning job seekers about possible problems and explaining how to search job abroad. After starting discussions with unemployed women, it appeared, that many of them had already experienced violence and attempts of trafficking.

Attitudes towards prostitution and trafficking in women were variable. In some towns it was easy to find cooperation partners and participants for lectures and courses, as the problem was considered important, in others it was not so easy. For example, the interest for lectures and a course was not as big in North-West Estonia compared to Tallinn and South Estonia, where for the training course, we had to turn down candidates, though unemployment is higher and the problem very much visible more in North-West Estonia.

Analysing the project of *educational evenings*, very interesting attitudes were found. Different groups responded differently to the topic. Lectures were held for mixed groups, and especially in North-West Estonia, the difference between young peoples'

opinion and grownups' opinion was remarkable. Stereotypical thinking, accusation of victims were more common among grownups, sometimes it was impossible to change the thinking (as it was mentioned by participants, one lecture is not enough to change your ideology). It is worrisome situation, as many of these people were teachers, youth workers, who share their thoughts with youngsters, therefore modelling their attitudes towards the issue.

Students participating in the lectures were quit unaware of trafficking in women, but they were also the ones with very open mind, being sincerely interested in the issue. A lot of questions were asked, especially by the Russian speaking youth. In Võhma, evaluation sheets were filled, and the lecture was highly appreciated. The response was very positive also in Paldiski, Viljandi, Kuressaare and Kiviõli. Attitudes towards the problem were very different if comparing North-West Estonia and South Estonia. The most important difference appeared when analysing the community's role in prevention. It was common in North-West Estonia, specially in Narva, to expect help from outside – foreign money, foreign experts, all kind of activity and support from other institutions to solve their problems. The situation was different in other parts of Estonia. The idea to seek local coordinators was also to support active citizenship; in most places, this decision was very fruitful. Very positive examples were Viljandi and Paldiski, both meetings included active people, each of them representing 2-3 organisations.

Target groups were satisfied with the projects, most of them found the information gained if not useful, interesting. Even people who claimed to be familiar with the issue said that they got new information. Groups consisting of active people found the lectures also the most useful. Groups for the training courses were active anyways, as they had decided to spend three whole days learning.

5. Cooperation with NGO's

The importance of collaboration with national women's organizations and local NGOs that have extensive knowledge and experiences in working against prostitution and trafficking cannot be underestimated. The activities of the Estonian campaign against trafficking in women were organised mainly by NGOs. The Estonian Women's Studies and Resource Centre and NGO Living for Tomorrow developed and held training courses for teachers, youth workers and job counsellors. NGO Living for Tomorrow held youth seminar on sexual education, discussing prostitution and trafficking in women. Estonian Open Society Institute made research on Estonian state's ability to stop and prevent trafficking in women and prostitution. They conducted five original studies, plus studied the research done so far in Estonia on these issues. Also, EOSI researcher Helve Kase gave lectures during the training course for teachers, introducing the research results. The Estonian Institute of Humanities conducted research on female high school graduate's awareness on trafficking in human, study that had great impact for the campaign, describing the attitudes of young Estonian women, both Estonian and Russian speaking. Researcher Marion Pajumets also lectured during the training courses.

Other non-governmental partners were the Legal Information Centre for Human Rights (LICHR), and Ida-Virumaa Women's Union. Lilja Ivanchenko from LICHR

helped in conducting lectures in Russian-speaking areas. Ida-Virumaa Women's Union helped in organising lectures in Ida-Viru area, finding local coordinators, and also in organising training course for teachers in Jõhvi. We had collaboration also with AIDS Information and Support Centre, its specialist Jüri Kalikov gave lectures during the training courses. There was collaboration with NGO Citizen Training Centre and NGO Social Program Centre.

The collaboration with NGOs was very successful. There are active and strong NGOs in Estonia who have the expertise and also the will to change things. The only problem NGOs have is the lack of funds, as they mostly work project-basis. The Nordic-Baltic campaign gave finances to improve the knowledge base of the NGOs participating in the campaign, as it gave the possibility to learn more about trafficking and prostitution. NGOs do not have the obstacles governmental agencies do, so their cooperation is often more fruitful. This time, there was good cooperation between the NGOs participating in the campaign and the Bureau of Equality in the Ministry of Social Affairs, which proved there could be successful cooperation between NGOs and GOs. The cooperation with NGOs participating in the campaign will definitely continue in the future.

6. Evaluation of effects of joint and national activities

The interest towards the topic of the campaign has grown significantly since the beginning of the campaign. It is especially visible in the media. The discussion started in February 2002 when IOM started its media campaign; the comments from media side were quit non-professional and often extremely stereotypical. Also, the comments from the public (in the Internet portals) were mostly accusing the victims of trafficking and emphasising the need for and the tradition of prostitution, being something normal, and something you should not fight. The change has been remarkable. Not only that there have been rise in the amount of articles (there were few also before the campaign), but also the content of writings has changed. Beginning February 2002, there have been more than 40 articles in the main daily newspapers *Eesti Päevaleht* and *Postimees*. More than half of them are analysing the situation, being more than just news articles. Two biggest women's monthly journals, *Eesti Naine* and *Anna*, have published articles about trafficking in women, based on interviews with campaign coordinator and researchers. Estonian Television has shown series called "Weaker Sex", its 9 episodes concentrating on prostitution and trafficking in women, gender roles, women's political participation in the society, etc. This TV show produced in cooperation with the Nordic Council of Ministers has also had very big impact in the discussion about trafficking in women. The interest by radio stations has been remarkable. One of the main radio stations in Estonia, *Vikerraadio* had the 45-minute show after final seminar, concentrating on the companies mediating job abroad and the possible dangers involved in illegal work. These shows will continue, each concentrating on different aspect of trafficking in women. Russian-language *Raadio-4* started its shows on trafficking in women and prostitution in March, and there will be 4 additional shows following the first one. There was also seminar for journalists, organised by the Citizen Training Centre, and some journalists participated in the trainings organised by the Estonian Women's Studies and Resource Centre. As a result of the good media contacts, some journalists

have started asking advice when writing articles about the issue. This can be considered very important effect.

As a response from the NGO side, some additional NGOs have also started independently working with the issues of trafficking in women and prostitution. The training seminar for journalists on trafficking and violence against women organised by the NGO Citizen Training Centre is one example; the NGO Social Program Centre's lectures on the topic is other. Both NGOs have negotiated with the campaign coordinator when planning activities, and the cooperation has been very good.

From the authorities side, the cooperation has been different depending on the authority. The cooperation with the Ministry of Social Affairs has been good; the Bureau of Equality has given full support and input to the campaign. The Minister of Social Affairs, Siiri Oviir has participated in the international seminars in Estonia and Latvia, and given speeches on the topic.

Cooperation with some individuals from the Police Board and from the Central Criminal Police has been good. The response of the Ministry of Justice and the Ministry of Internal Affairs has been poor. It was difficult to get the attention of the Ministry of Internal Affairs, and there was no real cooperation with the Ministry of Justice, though the international working group against trafficking in women had even a member from the Ministry of Justice. Unfortunately it can be said that the topic is not considered important by the mentioned ministries, and this is something that needs to be changed. The research on states' ability to fight trafficking also pointed out the lack of knowledge and understanding of the problem among governmental officials, and considering that, it can be understood why the response from their side was so poor. Then again, the final seminar in March 2003 brought together 92 persons, 2/3 of them governmental officials, which means they have started noticing the problem. It can be said that the campaign has affected them at least in some point.

Speaking about foreign authorities, the campaign has reached mainly two countries represented in Estonia. Swedish Embassy has shown great interest in fighting trafficking in women in Estonia, consulting with national coordinator, supporting training for journalists, lectures for school children and essay competition for high school students. The US Embassy has been cooperating with the organisers of the Nordic-Baltic campaign in Estonia in planning future activities, mostly prevention of trafficking. US Department of State organised training on fight against trafficking in women in USA, inviting among participants from Latvia and Lithuania also the Estonian national coordinator of the Nordic-Baltic campaign.

The campaign had fruitful impact on public level. Firstly, there is at least general awareness about the existence of trafficking in women. This was not so when we started with the campaign. The media has done a lot, and also the lectures held around Estonia and the training courses for teachers have had impact. The aim of the campaign – to increase knowledge, raise awareness and initiate discussions about trafficking in women, has been fulfilled. The campaign has given good basis for future work.

7. Other perceived effects of Nordic Baltic Campaign and national campaigns – regionally and nationally

The main effect of the Nordic Baltic campaign against trafficking in women in Estonia has been the increased knowledge about the problem, bigger awareness on the issue generally and on the possible prevention, and public discussions about trafficking in women and prostitution. Also, the campaign activities have created connections between different organisations and individuals, both NGO/GO level, interested in fighting trafficking in women in Estonia. With these new connections, it is possible to effect the situation in the future.

8. Future work against trafficking in women

For effective prevention, protection and prosecution, the national action plan against prostitution and trafficking in human beings should be developed. There should be national working group on trafficking in women and prostitution. Members of this group should represent different ministries, boards, and NGOs.

Initiating and continuing support for prevention projects is crucial. Educating different target groups can be considered the most important task. In Estonia, awareness raising should continue among vulnerable groups (women and children particularly, especially in areas with high unemployment rate), and among groups in position of preventing trafficking in women – governmental officials, NGOs, youth educators, journalists.

The work of the Bureau of Equality at the Ministry of Social Affairs will continue. Among its objectives is addressing discrimination and gender equality, unemployment and poverty as the roots of trafficking in women. The lobby for the Law of Gender Equality proposal will continue by the Bureau of Equality and by women's NGOs. In 2003, NGO AIDS Information and Support Centre will start collaboration with youth counselling centres around Estonia, making them resource centres on trafficking in human. The staff will be trained and information leaflets disseminated to youngsters, who are searching for job abroad. International Organisation for Migration and NGO Legal Information Centre of Human Rights will continue with the hotlines for trafficking victims and job seekers. The Estonian Women's Studies and Resource Centre will try to continue with training for teachers and youth workers, the work depends on financing. Also, there is plan to train police officers. NGO Living for Tomorrow will have seminars for young people age 14-18 on sexual education, including prostitution and trafficking in women.

Estonian Ministry of Internal Affairs is planning to organise in the near future a roundtable meeting for all the ministries having responsibilities regarding trafficking in human and prostitution. The aim of this meeting is to make the responsibilities and tasks visible and clear for all ministries. This is a very big step towards effective collaboration between Estonian ministries in the fight against trafficking and prostitution.

Estonian Ministry of Internal Affairs is also harmonising The Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children,

Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organised Crime. It is planned to send the Protocol to the Estonian Parliament *Riigikogu* during the first half of the year 2003. *Riigikogu* should ratify the Protocol by the end of the year 2003. Ratifying this Protocol is important step in the work against trafficking in women in Estonia.

The future work against trafficking in Estonia regarding prevention, prosecution and protection should include following:

Educating the public and improving awareness of the essence and consequences of prostitution and trafficking with women.

- publication of educational materials – compilation and issue of booklets, books etc.;
- organising a campaign condemning prostitution as violence against women and girls;
- starting a discussion in the media on the threat of prostitution to the entire Estonian society;
- expert study and analysis of media favouring prostitution (the press, pornographic publications, the Internet).

Improving the capability of the police to prevent prostitution and trafficking with women.

- launching a continuous training system and schooling specially trained police officers;
- development of instructions and action programmes for the improvement of the efficiency of police activities.

Education of civil servants and specialists on prostitution and trafficking with women.

- training programme for civil servants, , medics, teachers, etc.

Improvement and development of legislation.

- expert study of the existing legislation to determine the access to protection and legal aid of the victimised women;
- the development of new legislation, which would cover all forms of sexual exploitation of women, in particular trafficking with women;

Adjustment of the courts and legal system.

- development of a courts and legal system, which would protect the dignity and privacy of prostitutes and victims of trafficking with women and ensure their safety (special courts, specialised prosecutors, witness protection programmes etc.);
- briefing and training of individuals working in the legal system.

Establishment of an institutional cooperation network for aid to prostitutes and victims of trafficking with women.

- mapping of the needs of the victims (medical, psychological, legal etc.);
- establishment of an integrated support network (safe houses, confidential and information telephones etc.);
- rehabilitation centres for prostitutes and victims of trafficking with women;
- training of a victims support network;
- training of specialists for participation in international cooperation network.

Surveys and monitoring.

- establishment and development of a statistical information system to provide an overview of the extent and forms of prostitution and trafficking with women (the police, the Border Guard, Citizenship and Migration Board, foreign

embassies, medical institutions, safe houses, shelters, consultation offices, confidential telephones, AIDS Prevention Centre, etc.)

- launching a sociological monitoring system for the organisation of surveys.

In addition to all that, there should be developed a system of indicators, which would enable to evaluate the efficiency of the national strategy.

9. Recommendations for the future collaboration in the region and nationally.

There is serious need to reinforce regional and international cooperation against trafficking, including both governments and NGOs in the countries of origin, transit and destination.

In the region, the cross-border collaboration among ministries, police forces, researchers and NGOs should continue and tighten, and created, where it does not yet exist, or improved, where it is still on paper only. The Nordic countries have expertise in fighting trafficking in women as violence against women, and their expertise could and should be used in Baltic countries. The cooperation should be in all levels: in prevention, protection and prosecution.

The government of Estonia should start taking the work against prostitution and trafficking in women and children as a political priority. This is very difficult to reach, so there is constant need for pressure by Nordic countries as our close neighbours. It means that the Nordic-Baltic collaboration in ministerial level should definitely continue and the Working Group Against Trafficking in Women should continue.

Prevention of trafficking in women

Bilateral agreements between destination countries and the countries of origin of victims should be established, which should cover legal and police cooperation and humanitarian aspects of the problem, including information and prevention campaigns. Nordic and Baltic countries should continue cooperation in governmental level as well as NGO level, creating awareness-rising campaigns or single activities addressing trafficking in women and prostitution.

Special police services should be created and made aware of the fight against trafficking and prostitution. Police in Nordic and European Union countries could help in creating training programs for police forces in countries of origin. Baltic police could visit their colleagues in other countries and to gain experience in police work against trafficking.

Prevention programs focusing in particular on the deep-seated causes of trafficking in women, namely the inequality between women and men on the labour market, the feminisation of poverty and violence against women should be created and launched. Support programs should be established aiming at the full participation and empowerment of women in educational facilities and economic life, including support for female entrepreneurship. International collaboration can provide expertise as well as financial support for such programs.

Mass media should be encouraged to cover the work of fighting trafficking, and Nordic journalists could offer their experience in investigating cases they have discovered.

Introducing the Nordic values to the public has crucial role in changing existing attitudes towards prostitution and trafficking in women. The positive effects of Nordic policies regarding gender equality, labour market, violence against women should be introduced to target groups such as selected governmental official, police officers, high level authorities, whether through trainings or seminars.

Protection and assistance to those women and children that are victims of trafficking

In protection of those women and children that are victims of trafficking, more collaboration of police forces and court system in different countries is needed. There is victim protection agreement between Baltic countries (victim can be hid in one of the Baltic sates), but it is not yet enforced in Estonia. Also, this agreement is not very helpful when talking about hiding a victim, as Baltic countries are small and the victim can be easily tracked. There should be possibility to keep the victim in one of the Nordic countries, to ensure that she is not harmed in any way before the testimony. In assistance of those women and children, collaboration between NGOs and also the collaboration between police and NGOs is crucial. Government can use the help of NGOs for rehabilitating victims of trafficking and prostitution, giving them the help needed. This collaboration would definitely include financial support by state to NGOs. The government should finance shelters for trafficking victims that can be maintained by NGOs.

Joint training for Baltic police by Nordic experts should be organised, or separate training for each Baltic countries. New recruits of Police Academy should learn about trafficking in women, its prevention and prosecution of criminals, so they would recognise the indicators of trafficking related crimes and would fully realise their potential to identify and rescue victims.

In order to develop efficient and targeted prevention measures, there is need for improved data, research, and analysis, including on the character and scale of trafficking and exploitation mechanisms deployed by the organised criminal groups. Qualitative and quantitative data and information on all components and structures of trafficking should be made available and exchanged on a bilateral and multilateral basis. A crucial component in the comprehensive counter-trafficking response will be research and analysis of the demand side of the trafficking process and an examination of methods by which the demand of clients can be effectively reduced. The collaboration between Nordic and Baltic researchers is needed in order to create the knowledge needed for prevention as well as victim protection and assistance.

Prosecution of those groups and networks that traffic women and children for prostitution purposes

Government should make the existing legislation work. Estonian legislation enables to punish traffickers and pimps, but there has been only one case recently involving four pimps. This situation should change, and the collaboration between Estonian governmental and non-governmental level would help in making that change. For example, Estonian women's NGOs have managed to change the Parliament's action regarding the proposed Law on Gender Equality. The UN Trafficking Protocol will be ratified by the end of 2003, and the government should do everything needed to implement the Protocol in Estonia. Collaboration between government and NGOs would help to fulfil the demands of the Protocol.

In prosecution of groups and networks that traffic women and children for prostitution purpose, the effective collaboration between police forces of Nordic and Baltic countries is crucial. Exchange of information and experience is very much needed. The harmonisation of legislation in different countries to a certain level would help to make this collaboration effective.

Different measures to discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children that leads to trafficking

Legislative, educational, social and cultural measures including bilateral and multilateral cooperation should be created and put into force to discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children, that leads to trafficking. In legislative side, Sweden has good example here and the Swedish law regulating buying of sexual services should be promoted in Estonia, presenting its positive effects. Swedish Ministry of Justice could have collaboration with the Estonian Ministry of Justice when it comes to preparing the legislation that criminalizes the buying of sexual act. The introduction of Nordic values has important role here. Educational measures can be used both by government and NGOs – the training of governmental officials and organising information campaigns for selected target groups (for example young man, police officials, social workers, etc) can be done in cooperation with government and NGOs. The vocational training for young people should change in Estonia, as at the moment the vocational education system is breaking apart and also the quality of it is weakening. The unemployment among youth is relatively high, so there is big need for educational measures.

The cultural measures fighting trafficking in women and children should include the reduction of demand and the changing of attitudes towards prostitution: educating the public about the negative results of prostitution for society and for individual; proper sexual education in schools; changing traditional gender stereotypes through education and awareness-rising activities.

The good cooperation between different organisations dealing with gender equality, women's empowerment, violence against women, prostitution and trafficking matters should continue. Projects should be discussed in advance so there would be no duplication, The Nordic Council of Ministers should continue supporting projects and activities fighting trafficking in women – educational, research and networking projects. All such project should include the demand to coordinate the activities. Government should also support activities against trafficking and create more such activities. The existing activities have been created mostly by the Nordic Baltic campaign and due to financial reasons, they will not continue after the end of the campaign as efficiently as they should.

(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS RAMBESLUT
av den 19 juli 2002
om bekämpande av människohandel

(2002/629/RIF)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 29, artikel 31 e och artikel 34.2 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) I rådets och kommissionens handlingsplan för att på bästa sätt genomföra bestämmelserna i Amsterdamfördraget om upprättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa ⁽³⁾, i slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 och från Europeiska rådet i Santa Maria da Feira den 19 och 20 juni 2000, enligt förteckningen på resultatavslut, samt i Europaparlamentets resolution av den 19 maj 2000 om kommissionens meddelande om vidare åtgärder i kampen mot kvinnohandel nämns eller efterlyses lagstiftningsåtgärder mot människohandel, inklusive gemensamma definitioner, grunder för åtal och påföljder.
- (2) Rådets gemensamma åtgärd 97/154/RIF av den 24 februari 1997 om åtgärder mot människohandel och sexuellt utnyttjande av barn ⁽⁴⁾ bör följas upp med ytterligare lagstiftningsåtgärder som syftar till att komma till rätta med skillnaderna i rättsliga betraktelsesätt i medlemsstaterna och som bidrar till utveckling av ett effektivt samarbete mellan rättsvårdande myndigheter och organ för att bekämpa människohandel.
- (3) Människohandel innebär en allvarlig kränkning av de grundläggande mänskliga rättigheterna och den mänskliga värdigheten och bedrivs med hänsynslösa metoder såsom övergrepp på och vilseledande av utsatta personer, liksom våld, hot, skuldslaveri och tvång.
- (4) FN:s tilläggsprotokoll till konventionen om gränsöverskridande organiserad brottslighet om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn, är ett viktigt steg mot internationellt samarbete på detta område.
- (5) Barn är mer sårbara och löper därför större risk att bli offer för människohandel.
- (6) Det viktiga arbete som utförs av internationella organisationer, särskilt FN, måste kompletteras med insatser av Europeiska unionen.
- (7) För att komma tillrätta med det allvarliga brottet människohandel är det nödvändigt med både enskilda åtgärder i varje medlemsstat och en övergripande strategi, där definitionen av gemensamma brottsrekvisit i samtliga medlemsstaters straffrätt och effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder, ingår som en integrerad del. I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna inskränker sig detta rambeslut till det minimum som krävs för att målen skall uppnås och går inte utöver vad som är nödvändigt för det syftet.
- (8) Det är nödvändigt att införa påföljder för gärningsmännen som är tillräckligt stränga för att människohandel skall omfattas av de instrument som redan har antagits i syfte att bekämpa organiserad brottslighet, såsom rådets gemensamma åtgärd 98/699/RIF av den 3 december 1998 om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel och vinning av brott ⁽⁵⁾ och rådets gemensamma åtgärd 98/733/RIF av den 21 december 1998 om att göra deltagande i en kriminell organisation i Europeiska unionens medlemsstater till ett brott ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EGT C 62 E, 27.2.2001, s. 324.

⁽²⁾ EGT C 35 E, 28.2.2002, s. 114.

⁽³⁾ EGT C 19, 23.1.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 63, 4.3.1997, s. 2.

⁽⁵⁾ EGT L 333, 9.12.1998, s. 1. Gemensamma åtgärden senast ändrad genom beslut 2001/500/RIF (EGT L 182, 5.7.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ EGT L 351, 29.12.1998, s. 1.

- (9) Detta rambeslut bör bidra till att bekämpa och förhindra människohandel genom att komplettera de instrument som antagits av rådet på detta område, såsom rådets gemensamma åtgärd 96/700/RIF av den 29 november 1996 om upprättande av ett program för stöd och utbyte för personer ansvariga för att bekämpa människohandel och sexuellt utnyttjande av barn (STOP) ⁽¹⁾, rådets gemensamma åtgärd 96/748/RIF av den 16 december 1996 om utvidgning av det uppdrag Europols narkotikaenhet erhö ⁽²⁾, Europaparlamentets och rådets beslut nr 293/2000/EG av den 24 januari 2000 om att anta ett program för gemenskapens insatser (Daphne-programmet) (2000–2003) för förebyggande åtgärder i kampen mot våld mot barn, ungdomar och kvinnor ⁽³⁾, rådets gemensamma åtgärd 98/428/RIF av den 29 juni 1998 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk ⁽⁴⁾, rådets gemensamma åtgärd 96/277/RIF av den 22 april 1996 om en ordning för utbyte av sambandspersoner för att förbättra det rättsliga samarbetet mellan Europeiska unionens medlemsstater ⁽⁵⁾ och rådets gemensamma åtgärd 98/427/RIF av den 29 juni 1998 om goda rutiner vid inbördes rättshjälp i brottmål ⁽⁶⁾.
- (10) Rådets gemensamma åtgärd 97/154/RIF bör därför upphöra att gälla såvitt avser människohandel.
- d) betalning eller förmåner ges eller tas emot för att erhålla medgivande från en person som har kontroll över en annan person
- i syfte att exploatera den personens arbetskraft eller tjänster, inbegripet åtminstone tvångsarbete eller obligatoriska tjänster, slaveri eller sådana förhållanden som kan liknas vid slaveri eller träldom, eller
- i syfte att exploatera honom eller henne i prostitution eller andra former av sexuell exploatering, inbegripet i pornografi.
2. Samtycke av den som är offer för människohandel till den avsedda eller faktiska exploateringen skall sakna betydelse, om något av de medel som anges i punkt 1 har använts.
3. När en handling som anges i punkt 1 rör ett barn skall det vara ett straffbart människohandelsbrott, även om inte några av de medel som anges i punkt 1 har använts.
4. I detta rambeslut avses med barn en person som är yngre än 18 år.

Artikel 2

Anstiftan, medhjälp, främjande och försök

Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att straffbelägga anstiftan, medhjälp, främjande och försök att begå de brott som anges i artikel 1.

Artikel 3

Påföljder

1. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att de brott som anges i artiklarna 1 och 2 skall beläggas med effektiva, proportionerliga och avskräckande straffrättsliga påföljder som kan medföra utlämning.

2. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att de brott som anges i artikel 1 skall beläggas med maximistraff på minst åtta års fängelse, om brotten har begåtts under någon av följande omständigheter:

a) Brottet har inneburit att brottsoffrets liv har satts på spel genom uppsåt eller grov oaktsamhet.

b) Brottet har begåtts mot ett offer som var särskilt utsatt. Ett brottsoffer skall anses ha varit särskilt utsatt åtminstone i fall då offret var under den sexuella självbestämmandeåldern enligt den nationella lagstiftningen och om brottet har begåtts i syfte att exploatera honom eller henne i prostitution eller andra former av sexuell exploatering, inbegripet pornografi.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Brott som avser människohandel för arbetskraftsexploatering eller sexuell exploatering

1. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att straffbelägga följande handlingar:

Rekrytering, transport, överföring, hysande, senare mottagande av en person, inbegripet utbyte eller överföring av kontroll över denna person, om

- tvång, våld eller hot, inklusive bortförande, brukas, eller
- svikligt förfarande eller bedrägeri brukas, eller
- maktmissbruk eller utnyttjande av en utsatt belägenhet förekommer, som är av sådan art att personen inte har något annat verkligt eller godtagbart val än att ge efter för det missbruk eller utnyttjande som utövas, eller

⁽¹⁾ EGT L 322, 12.12.1996, s. 7.

⁽²⁾ EGT L 342, 31.12.1996, s. 4.

⁽³⁾ EGT L 34, 9.2.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 191, 7.7.1998, s. 4.

⁽⁵⁾ EGT L 105, 27.4.1996, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 191, 7.7.1998, s. 1.

- c) Brottet har begåtts med användande av grovt våld eller orsakat brottsoffret särskilt allvarlig skada.
- d) Brottet har begåtts inom ramen för en kriminell organisation enligt gemensam åtgärd 98/733/RIF, bortsett från den påföljdsnivå som däri anges.

Artikel 4

Juridiska personers ansvar

1. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att juridiska personer skall kunna hållas ansvariga för brott som avses i artiklarna 1 och 2 och som begås till förmån för dessa juridiska personer av någon person som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och har en ledande ställning inom den juridiska personens organisation, grundad på

- a) befogenhet att företräda den juridiska personen, eller
- b) befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar, eller
- c) befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

2. Utöver vad som redan angivits i punkt 1 skall varje medlemsstat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att juridiska personer skall kunna hållas ansvariga när brister i övervakning eller kontroll som skall utföras av en sådan person som avses i punkt 1 har gjort det möjligt för en person som är underställd den juridiska personen att till förmån för denna juridiska person begå ett brott som anges i artiklarna 1 och 2.

3. Den juridiska personens ansvar enligt punkterna 1 och 2 skall inte utesluta lagföring av fysiska personer som är gärningsmän, anstiftare eller medhjälpare till de brott som avses i artiklarna 1 och 2.

4. I detta rambeslut avses med *juridisk person* varje enhet som har denna ställning enligt tillämplig lagstiftning, med undantag av stater eller andra offentliga organ vid utövandet av de befogenheter som de har i egenskap av statsmakter samt internationella offentliga organisationer.

Artikel 5

Påföljder för juridiska personer

Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att en juridisk person som är ansvarig i enlighet med artikel 4 skall kunna bli föremål för effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder, som innefattar bötesstraff eller administrativa avgifter och som får innefatta andra påföljder, såsom

- a) fråntagande av rätt till offentliga förmåner eller stöd,
- b) tillfälligt eller permanent näringsförbud,
- c) rättslig övervakning,
- d) rättsligt beslut om upplösning av verksamheten,
- e) tillfällig eller permanent stängning av inrättningar som har använts för att begå brottet.

Artikel 6

Behörighet och lagföring

1. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa sin behörighet beträffande ett brott som avses i artiklarna 1 och 2 när

- a) brottet har begåtts helt eller delvis inom medlemsstatens territorium, eller
- b) gärningsmannen är medborgare i medlemsstaten, eller
- c) brotten har begåtts till förmån för en juridisk person som är etablerad inom medlemsstatens territorium.

2. En medlemsstat får besluta att den inte kommer att tillämpa eller endast i särskilda fall eller under särskilda omständigheter kommer att tillämpa bestämmelserna om behörighet i punkt 1 b och c när brottet har begåtts utanför dess territorium.

3. En medlemsstat som enligt sin lagstiftning inte utlämnar sina egna medborgare skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa sin behörighet över och i lämpliga fall lagföra de brott som anges i artiklarna 1 och 2 som har begåtts av dess egna medborgare utanför dess territorium.

4. Medlemsstater som beslutar att tillämpa bestämmelserna i punkt 2 skall underrätta rådets generalsekretariat och kommissionen om detta, i lämpliga fall med uppgift om i vilka särskilda fall eller under vilka särskilda omständigheter som beslutet gäller.

Artikel 7

Skydd av och stöd till brottsoffer

1. Medlemsstaterna skall fastställa att utredning eller lagföring av brott som omfattas av detta rambeslut inte skall vara beroende av ett brottsoffrets anmälan eller anklagelse, åtminstone i fall där artikel 6.1 a är tillämplig.

2. Barn som blir offer för ett brott som anges i artikel 1 bör anses som särskilt utsatta brottsoffer enligt artiklarna 2.2, 8.4 och 14.1 i rådets rambeslut 2001/220/RIF av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden⁽¹⁾.

3. Om offret är ett barn skall varje medlemsstat vidta möjliga åtgärder för att garantera barnets familj lämpligt stöd. Särskilt skall varje medlemsstat, där det är lämpligt och möjligt, tillämpa artikel 4 i rambeslut 2001/220/RIF på den familj som det hänvisas till.

Artikel 8

Territoriell räckvidd

Detta rambeslut skall tillämpas på Gibraltar.

⁽¹⁾ EGT L 82, 22.3.2001, s. 1.

*Artikel 9***Tillämpning av gemensam åtgärd 97/154/RIF**

Gemensam åtgärd 97/154/RIF skall upphöra att gälla såvitt avser människohandel.

*Artikel 10***Genomförande**

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut före den 1 augusti 2004.
2. Medlemsstaterna skall senast den dag som anges i punkt 1 till rådets generalsekretariat och till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport upprättad med hjälp av denna information och en skriftlig rapport från kommissionen, skall rådet före

den 1 augusti 2005 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut.

*Artikel 11***Ikraftträdande**

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i Officiella tidningen.

Utfärdat i Bryssel den 19 juli 2002.

På rådets vägnar
T. PEDERSEN
Ordförande

brottsförebyggande rådet

En utskrift från Brottsförebyggande rådets webbplats, www.bra.se

Svenske polisen på Europol: Kvinnohandeln måste stoppas!

Den europeiska sexhandeln med kvinnor och barn har exploderat sedan murens fall. Enligt den svenske polisen Björn Clarberg på Europol i Haag ökar efterfrågan på unga kvinnor allt mer. Han är en av spindlarna i det nät som försöker stoppa människohandeln.

Vakten i receptionen granskar kritiskt presskortet och vägrar envist att släppa in mig. Trots att Björn Clarberg står på andra sidan glasväggen och bedyrar att det är en godkänd legitimation. Först när säkerhetschefen tillkallas släpps jag in på Europol, den nya europeiska kriminalunderrättelsetjänsten i centrala Haag. Organisationen växer snabbt, halva gården är upprävd för nybyggnad. Europol startade 1999 för att underlätta utredningar där flera länder är inblandade. Trafficking, internationell handel med kvinnor, män och barn, är ett typiskt sådant brott som snabbt ökar i Europa. – Sedan muren föll har kvinnohandeln ökat dramatiskt från öst till väst. Samtidigt kommer det lika många kvinnor som tidigare från de "gamla" områdena Sydostasien, Sydamerika och Afrika. Ökat utbud skapar större efterfrågan, konstaterar Björn Clarberg, som är chef på avdelningen för människohandel. Eftersom trafiken sker i det fördolda är statistiken bristfällig, men en siffra som ofta används – och som Björn Clarberg tror kan vara rimlig – är att 500 000 kvinnor varje år transporteras från öst till väst. Många av kvinnorna kommer från de allra fattigaste länderna i Europa: Ukraina, Albanien, Moldavien samt från den romska befolkningen i bland annat Tjeckien.

– Detta är ett fattigdomssyndrom där låg utbildning är en av de viktigaste bakomliggande orsakerna. Därför är det viktigt att gå till roten med det onda och samarbeta med organisationer och myndigheter i ursprungsländerna, för att försöka få kvinnor att förstå vad som kan vänta bakom fasaden i väst. Somliga kvinnor är välutbildade, men får ändå inga jobb och ser ingen annan möjlighet för att försörja sig än att åka till väst. Björn Clarberg tror att många vet att de ska prostituera sig, men att de kan inte föreställa sig under vilka omständigheter.

Kvinnorna rekryteras av andra prostituerade, av bekanta eller släktingar. Björn Clarberg menar att det finns en kö av kvinnor som vill iväg, det behövs oftast inget tvång eller kidnappningar. Även om sådant också förekommer. De flesta är mellan 18 och 25 år men efterfrågan på yngre kvinnor ökar. De transporteras ofta i grupp, från plats till plats, från agent till agent. Vissa grupper av kvinnor hiv-testas och de som är sjuka överges på vägen eller skickas hem. I mållandet är kontakten med en bordläggare förberedd.

Björn Clarberg berättar om hur kvinnor hålls drogade och flyttas runt mellan olika städer och klubbar. Dels för att stamkunderna vill ha variation och dels för att kvinnorna inte ska kunna skaffa sig kontakter som kan hjälpa dem att fly. I vissa fall kanske de inte ens vet var de är. Det förekommer också att kvinnor leasas ut eller säljs vidare. Kvinnorna blir som regel skyldiga en viss summa för transporten och tvingas arbeta av den för att bli fria, vilket i praktiken kan vara omöjligt. Straffavgifter tas ut om kvinnan inte tar emot ett visst antal kunder per dygn. Dessutom får hon betala för rumshyra, kondomer, hygienartiklar och liknande.

– De kuvas och tas ifrån sin värdighet, deras papper tas om hand. Många görs beroende av droger för att komma ännu mer i beroendeställning. De behöver inte läsas in, de är fast ändå, säger Björn Clarberg.

Att vara utan identitetspapper är särskilt känsligt för kvinnor från öst, med erfarenheter av tiden bakom järnridån. Västeuropeiska prostituerade är ofta mer självständiga och mindre beroende av hallickar. Vissa kvinnor blir själva bordellmammor. I och med att brottsligheten internationaliseras krävs att även polisen kan samarbeta över gränserna. Ett lands polisstyrka får inte annat än undantagsvis åka över gränsen i jakten på brottslingar, utan måste be det andra landets poliser att ta över. Då krävs gott samarbete och upparbetade kontakter.

Europol har inga egna polisstyrkor i medlemsländerna, utan koordinerar utredningar i ärenden där minst två medlemsländer är inblandade, samt bidrar med analytisk kompetens och bearbetning av information. Man har börjat utveckla arbetet med "joint teams", en grupp av poliser från flera länder som samarbetar i ett särskilt ärende. Bland Europols strategiska uppgifter finns också att bidra till kunskapsutbyte genom att arrangera utbildning och internationella konferenser.

Björn Clarberg har tidigare arbetat med invandringsfrågor under många år, både på Stockholmspolisens utlänningsrotel, på rikskriminalen och som sambandsman i Mellanöstern. Sedan fyra år är han på Europol.

Hans avdelning bevakar handel för sexuell exploatering, handel med övergivna barn, med illegal arbetskraft, mänskliga organ och barnpornografi.

– Om inte människohandeln stoppas kommer den snabbt att öka, eftersom det finns stora pengar att tjäna. Då hinner brottslingarna bygga upp fasta strukturer och skaffa sig höga inkomster, och kan muta och korrumpiera tjänstemän och politiker. Han säger att sexindustrin i väst tidigare ofta har styrts av lokala intressen, medan kvinnohandeln sköts av ligor som opererar över gränserna. Nu vill ligorna ta över även sexindustrin, eftersom den är mer lönsam. Trafiken ger ju bara engångsintäkter.

Ligor är homogena, klanbundna och ofta våldsamma. Vissa släktligor knyter kontakt med andra klaner och utvidgar sig. Men många består fortfarande av en liten grupp på tre till fem personer, som köper in de tjänster de inte själva kan utföra. Enligt Björn Clarberg kommer många av ligorna från Albanien, Turkiet, de gamla sovjetrepublikerna och Västafrika, särskilt Nigeria. Många ligor har tidigare arbetat med drog- och vapensmuggling, men utökat med människohandel som har låga straff, låg upptäcktsrisk och därigenom är mer lönsam. De gamla välkända västeuropeiska gangstrama håller sig i bakgrunden; de har redan tjänat stora pengar och bidrar med investeringar.

Ett problem under utredningarna är att vittnen hotas, till exempel med att anhöriga och barn ska skadas. Ett verksamt hot, särskilt som många av kvinnorna är ensamstående mödrar.

– Utredningarna måste utformas så att vi kommer bort från vittnesberoendet. Det görs till exempel genom att använda telefonavlyssning, videoinspelningar och att – i vissa ärenden med högt straffvärde – arbeta undercover. Inte att köpa sextjänster, men genom att besöka bordeller och hålla uppsikt över vad som händer där. I Belgien får utländska kvinnor uppehålls- och arbetstillstånd mot att de vittnar mot sina hallickar och transportörer. Men Björn Clarberg är tveksam till den modellen. Försvaret kan i en rättegång hävda att kvinnorna är köpta. Vistelsetillstånd bör i stället användas för att ge offren chans att komma bort från sexhandeln anser han. Europol har bland annat varit inblandad i utredningen om Gyllene Ratten, flyktinghotellet i Fruängen utanför Stockholm som avslöjades i oktober 1999, där tjeckiska och romska kvinnor tvingades till prostitution. Den involverade två medlemsländer,

Sverige och Danmark, samt Tjeckien. De inblandade dömdes till hårda straff, fem-sex år. Utredarnas lyckades styrka att brottet varit grovt; kvinnorna hade drogats och misshandlats. Den utredningen sågs som en modellutredning och fick stora resurser. Men oftast vet polisen mycket mer än de kan bevisa – utredningarna kräver mycket personal och är dyra. Brotten prioriteras heller inte så högt, eftersom straffen för människohandel är låga. Bara några få länder – Holland, Tyskland, Italien och Danmark – har heltäckande lagar som täcker hela brottet trafficking, alltifrån rekrytering till transport och utnyttjande. Där ligger Sverige efter, svenska regeringen lade först nyligen fram ett förslag om en sådan lag. Den svenska lagen mot sexköp skrattas det åt utomlands, enligt Björn Clarberg. Men han försvarar den.

– Det är en normativ lag, ett sätt att visa att vi inte accepterar att en person kan köpas för att utnyttjas sexuellt. Och lagen har haft effekt så till vida att baltiska poliskollegor har berättat att hallickar därifrån inte gärna åker till Sverige längre, därför att kunderna har blivit besvärliga och är rädda för åka fast. I Holland är bordeller tillåtna sedan ett år tillbaka, om de uppfyller vissa krav som att ägaren ska betala skatt och kvinnorna ska vara över 18 år. Men Björn Clarberg tror inte att detta kommer att sanera verksamheten, annat än på ytan.

– Det finns fortfarande underjordiska bordeller med yngre flickor och för män med udda önskemål. Och om man hårddrar det blir staten en hallick eftersom bordellerna ger intäkter till statskassan.

Helena Östlund är frilansjournalist i Göteborg

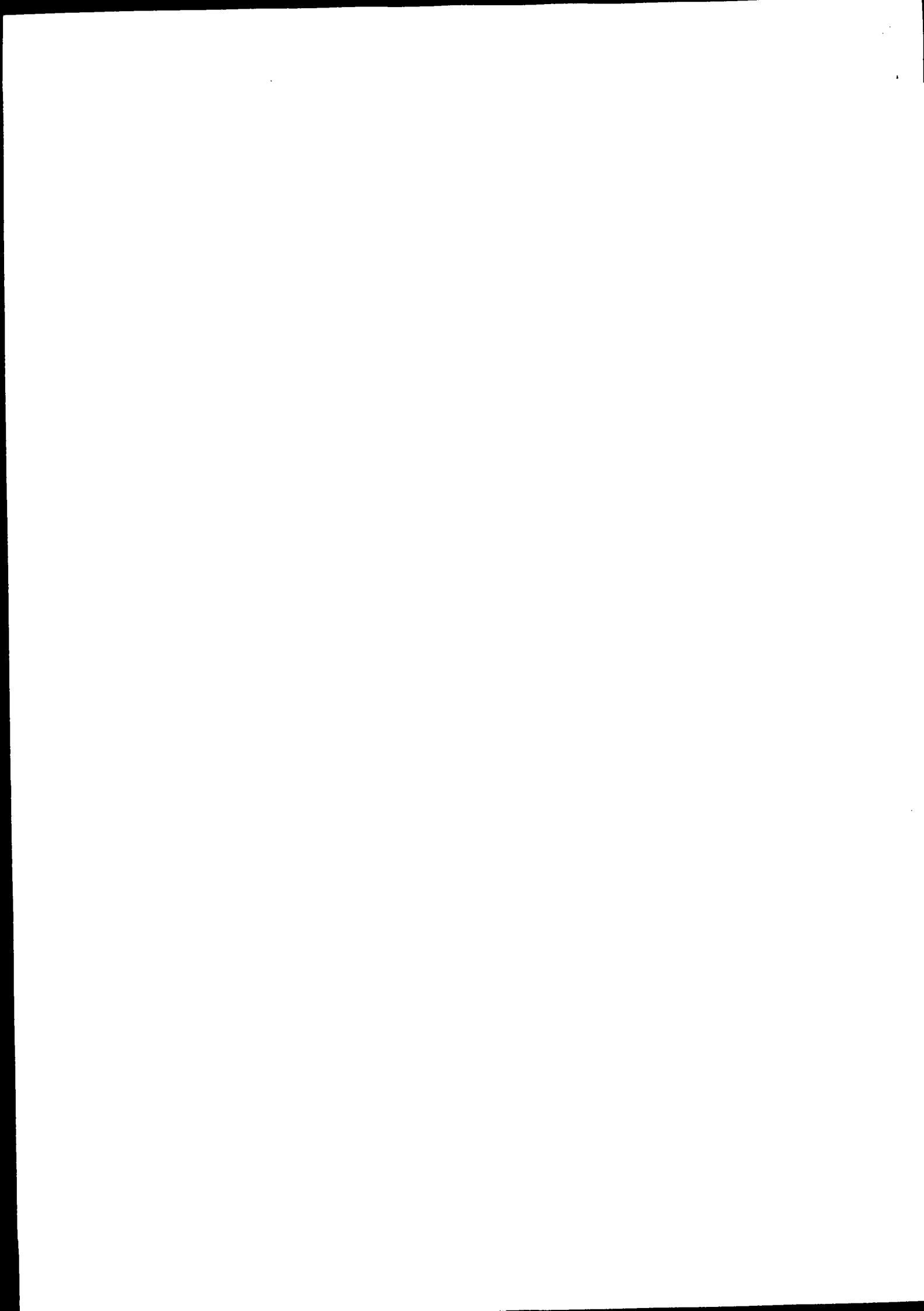
Fakta Europol

Europol är en ny europeisk kriminalunderättelsetjänst med säte i Haag, som startade 1999 för att organisera polissamarbete mellan EU-länderna. Tanken är att Europol ska vara mer operativt än Interpol, men man har inga egna polisstyrkor. Europol koordinerar utredningar och samarbete, utbyter information, samt hjälper till med analyser och expertkunskaper.

**FRAMSIDA
SAKNAS**

Apropå 2/2002

Senast uppdaterad: 2005-02-16

**Medborger- og Forbrugerudvalget møde
med repræsentanter fra
de nationale udvalg, Baltisk Forsamling og Føderationsrådet i
Rusland**

Formålet med dette møde er at

- 1) udveksle erfaringer af diverse indsatser på området samt
- 2) udveksle information om aktuel diskussion om temaet i de respektive nordiske lande/Nordisk Råd/Baltisk Forsamling/Federationsrådet i Rusland
- 3) at drøfte interessen for dannelse af et nordisk/baltisk/russisk parlamentarisk uformelt netværk som arbejder videre med temaet samt drøfte ideer om netværkets evt. aktiviteter

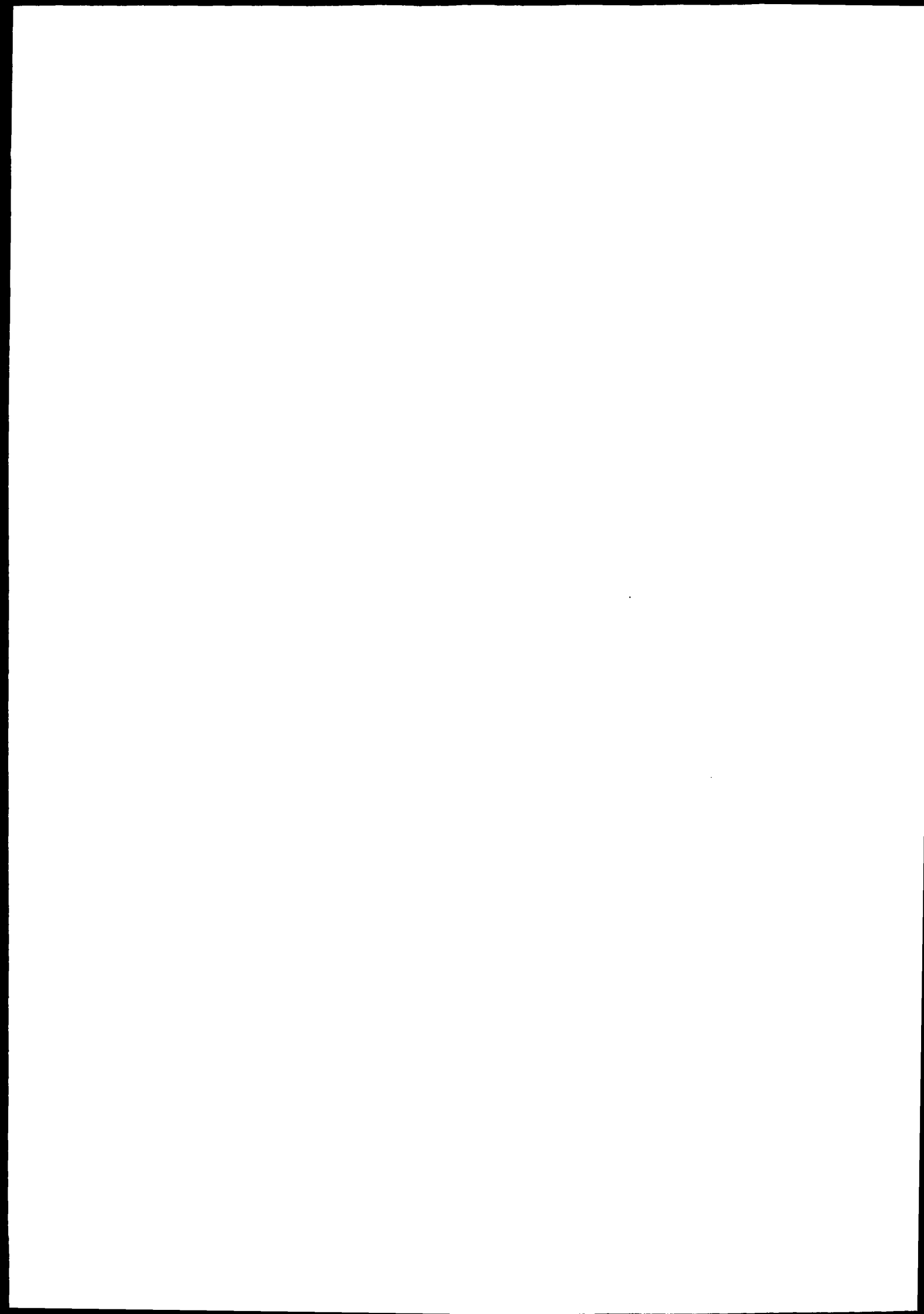
Dato: 25. april 2006
Tid: Kl. 18.15 – 19.15
Sted: Trafikuskottets sessionssal, RÖ 7-23

18.15 Åbning af mødet. Baggrunden for udvalgets initiativ
Per Löf, formand for Medborger- og Forbrugerudvalget

"Tour de Table"
*Præsentation af Nordisk Råds/de nationale fagudvalgs/Baltisk
Forsamlings/Federationsrådets aktuelle arbejde med bekæmpelsen af
menneskehandel*

Diskussion

19.15 Mødet afsluttes

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 21. april 2006
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-730-0308
Dok.: JOK40580

NOTITS

om

menneskehandel, prostitution og optagelse af utugtige billeder m.v.

1. Menneskehandel

Straffelovens § 262 a om menneskehandel har følgende ordlyd:

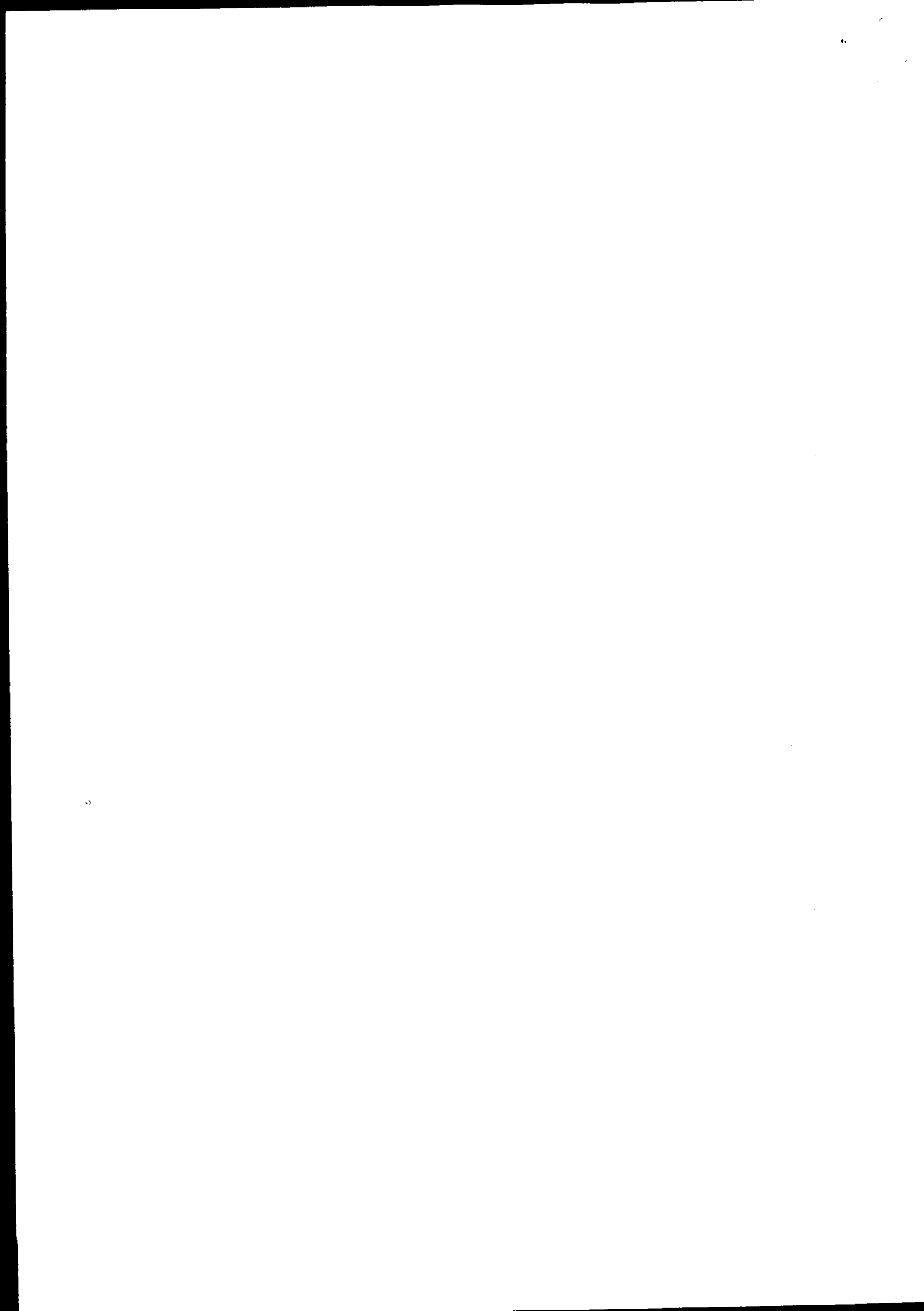
”§ 262 a. For menneskehandel straffes med fængsel indtil 8 år den, der rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person, hvor der anvendes eller har været anvendt

- 1) ulovlig tvang efter § 260,
- 2) frihedsberøvelse efter § 261,
- 3) trusler efter § 266,
- 4) retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller
- 5) anden utilbørlig fremgangsmåde med henblik på udnyttelse af den pågældende ved kønslig usædelighed, tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende forhold eller fjernelse af organer.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der med henblik på udnyttelse af den pågældende ved kønslig usædelighed, tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende forhold eller fjernelse af organer

- 1) rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person under 18 år eller
- 2) yder betaling eller anden fordel for at opnå samtykke til udnyttelsen fra en person, som har myndighed over den forurettede, og den, der modtager sådan betaling eller anden fordel.”

Bestemmelsen om menneskehandel blev indført i straffeloven ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, vold, uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse, forsætlig fareforvol-

delse, biltyveri, grov forstyrrelse af ro og orden, menneskesmugling og menneskehandel m.v.).¹

Definitionen af begrebet "menneskehandel" i straffelovens § 262 a er i overensstemmelse med protokollen til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet (Palermo-konventionen) vedrørende bekæmpelse af handel med mennesker, herunder særlig kvinder og børn, og EU-rammeafgårelsen om menneskehandel.

Anvendelse af straffelovens § 262 a forudsætter, at menneskehandlen finder sted med henblik på udnyttelse af den pågældende på nærmere opregnet vis. Dette omfatter enhver form for udnyttelse, herunder f.eks. hvis den forurettede bliver genstand for menneskehandel på den i § 262 a angivne måde med henblik på tvangsmæssig udnyttelse af den pågældende ved prostitution eller i pornografisk øjemed.

2. Prostitution

Straffelovens §§ 228 og 229 om prostitution har følgende ordlyd:

"§ 228. Den, der

- 1) forleder nogen til at søge fortjeneste ved kønslig usædelighed med andre,
 - 2) for vindings skyld forleder nogen til kønslig usædelighed med andre eller afholder nogen, der driver erhverv ved kønslig usædelighed, fra at opgive det, eller
 - 3) holder bordel,
- straffes for rufferi med fængsel indtil 4 år.

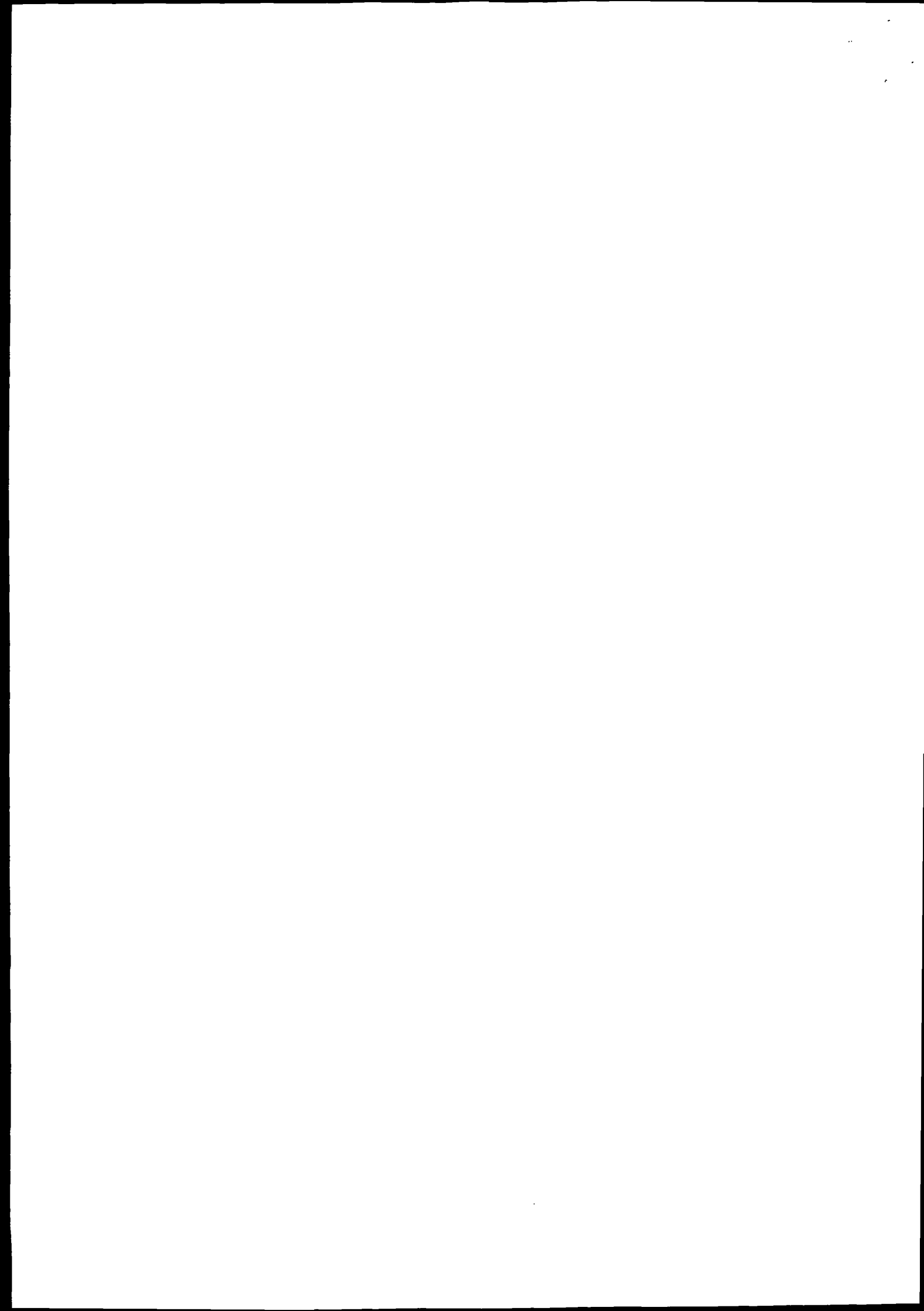
Stk. 2. På samme måde straffes den, der tilskynder eller bistår en person under 21 år til at søge erhverv ved kønslig usædelighed, samt den, der medvirker til en persons befordring ud af riget, for at denne i udlandet skal drive erhverv ved kønslig usædelighed eller benyttes til sådan usædelighed, når den befordrede person er under 21 år eller uvidende om formålet.

§ 229. Den, der fremmer kønslig usædelighed ved for vindings skyld eller i oftere gentagne tilfælde at optræde som mellemmand, eller som udnytter en andens erhverv ved kønslig usædelighed, straffes med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk. 2. Den, der udlejer værelse i hotel eller gæstgiveri til benyttelse til erhvervsmæssig utugt, straffes med fængsel indtil 1 år eller under formildende omstændigheder med bøde."

Straffelovens § 228 kriminaliserer bagmandsvirksomhed (dvs. rufferi) i relation til både heteroseksuel og homoseksuel prostitution i traditionel forstand, der ikke i sig selv er strafbar. § 228, stk. 2, sidestiller med rufferi enhver form for medvirken, dels til at unge under 21 år

¹ Straffelovens § 125 a om menneskesmugling har følgende ordlyd: "§ 125 a. Den, som for vindings skyld og under i øvrigt særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i menneskesmugling efter udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1-5, straffes med fængsel indtil 8 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor andres liv udsættes for fare, eller hvor der er tale om overtrædelser af mere systematisk eller organiseret karakter."

søger at ernære sig ved prostitution, dels til såkaldt "hvid slavehandel" for så vidt angår unge under 21 år (og under visse betingelser også personer over denne alder).

Straffelovens § 229 er – ligesom § 228 – vendt mod prostitutionens bagmænd. I almindelighed forudsætter anvendelsen af § 229, at forholdet ikke kan henføres under § 229. Straffelovens § 229, stk. 1, 1. led, vil f.eks. kunne anvendes over for den hotelportier, bartender el.lign., som i oftere gentagne tilfælde har anvist prostituerede uden hensyn til, om det er sket mod betaling eller ikke, ligesom bestemmelsen vil kunne anvendes over for den, der for vindings skyld optræder som mellemmand, selv om det kun er sket i et enkelt tilfælde.

Efter straffelovens § 231 kan straffen forhøjes med indtil det halve for den, som skal dømmes efter §§ 228 eller 229, og som tidligere har været dømt for nogen i disse bestemmelser omhandlet forbrydelse, eller som tidligere har været dømt til fængsel for en berigelsesforbrydelse.

3. Optagelse af utugtige billeder m.v.

Straffelovens §§ 230-236 om optagelse af utugtige billeder, blufærdighedskrænkelser m.v. har følgende ordlyd:

§ 230. Den, der optager utugtige fotografier, film eller lignende af en person under 18 år med forsæt til at sælge eller på anden måde at udbrede materialet, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor barnets liv udsættes for fare, hvor der anvendes grov vold, hvor der forvoldes barnet alvorlig skade, eller hvor der er tale om optagelser af mere systematisk eller organiseret karakter. § 226 finder tilsvarende anvendelse.

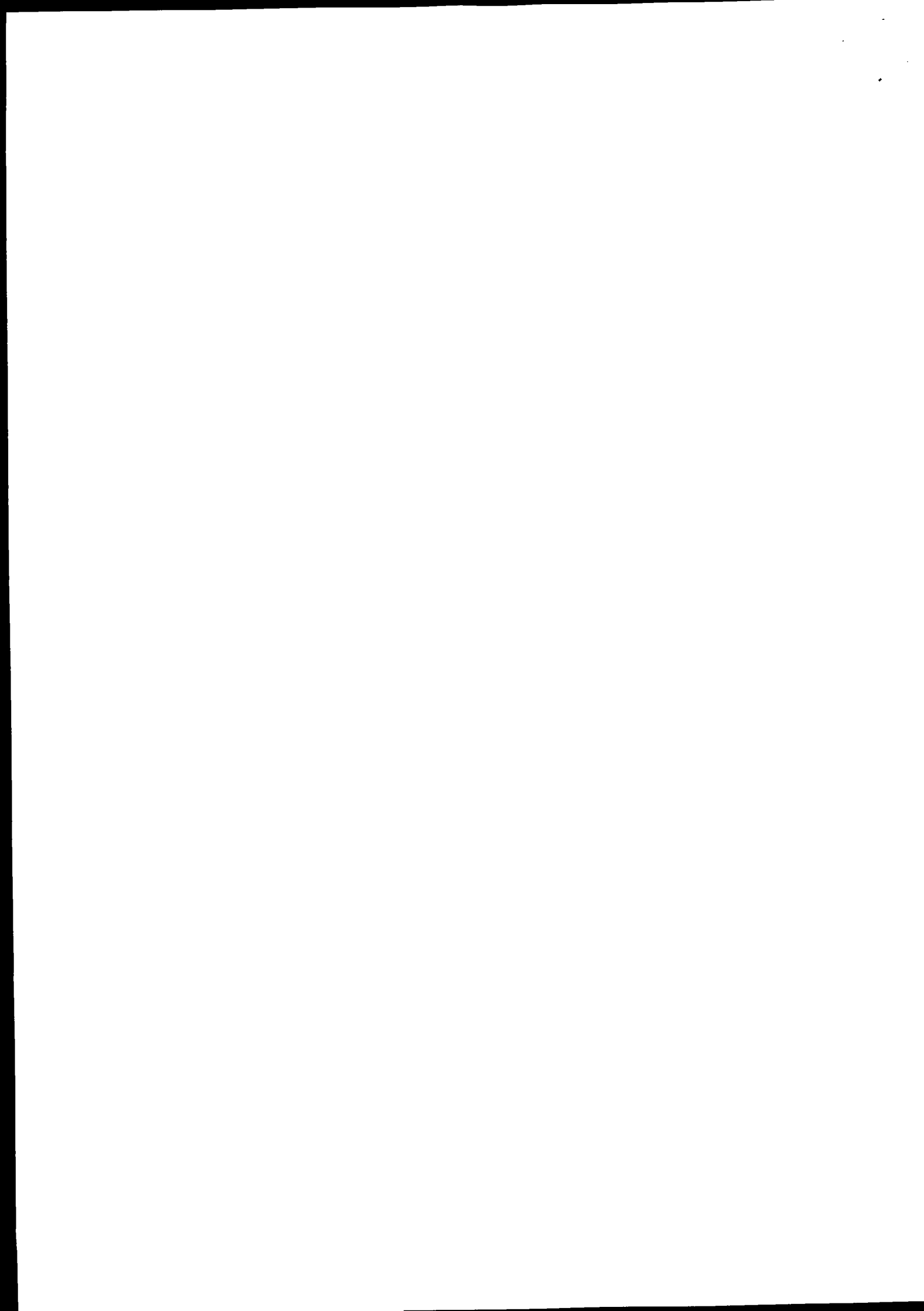
§ 231. Har den, som skal dømmes efter §§ 228 eller 229, tidligere været dømt for nogen i disse bestemmelser omhandlet forbrydelse, eller har han for en berigelsesforbrydelse været dømt til fængsel, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

§ 232. Den, som ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver offentlig forargelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 år.

§ 233. Den, som opfordrer eller indbyder til utugt eller stiller usædelig levevis til skue på en måde, der er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 234. Den, som sælger utugtige billeder eller genstande til en person under 16 år, straffes med bøde.

§ 235. Den, som udbreder utugtige fotografier eller film, andre utugtige visuelle gengivelser eller lignende af personer under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor barnets liv udsættes for fare, hvor der anvendes grov vold, hvor

der forvoldes barnet alvorlig skade, eller hvor der er tale om udbredelse af mere systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Den, som besidder eller mod vederlag gør sig bekendt med utugtige fotografier eller film, andre utugtige visuelle gengivelser eller lignende af personer under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 omfatter ikke besiddelse af utugtige billeder af en person, der er fyldt 15 år, hvis den pågældende har givet sit samtykke til besiddelsen.

§ 236. Når nogen dømmes efter §§ 216, 217, 218, stk. 1, 222 eller 223, stk. 2, eller efter §§ 224, 225 eller 226, jf. en af fornævnte bestemmelser, eller efter § 232, kan der ved dommen gives den pågældende pålæg om ikke at indfinde sig i offentlige parker eller anlæg, på fællede, ved skoler og legepladser, ved opdragelseshjem, ved sindssygehospitalet og institutioner for personer med vidtgående psykiske handicap, i bestemt angivne skove og på bestemt angivne badeanstalter og strandbredder.

Stk. 2. Der vil derhos ved dommen kunne gives personer, der dømmes efter de i stk. 1 nævnte paragraffer eller efter §§ 228 og 229, pålæg om, at de ikke må lade børn under 18 år tage ophold i deres bolig eller uden politiets tilladelse selv tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig børn under nævnte alder. Pålægget gælder dog ikke med hensyn til børn, over for hvilke den domfældte har forsørgelsespligt.

Stk. 3. Når der er forløbet 3 år efter straffens udståelse, kan den dømte forlange spørgsmålet om ophævelse af et pålæg efter stk. 1 eller 2 forelagt retten. Begæringen fremsættes over for anklagemyndigheden, der snarest muligt indbringer spørgsmålet for retten. § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Afgørelsen træffes ved kendelse. Tages begæringen ikke til følge, kan den dømte ikke fremsætte ny begæring, før der er forløbet 3 år fra kendelsens afsigelse. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker før udløbet af denne frist.

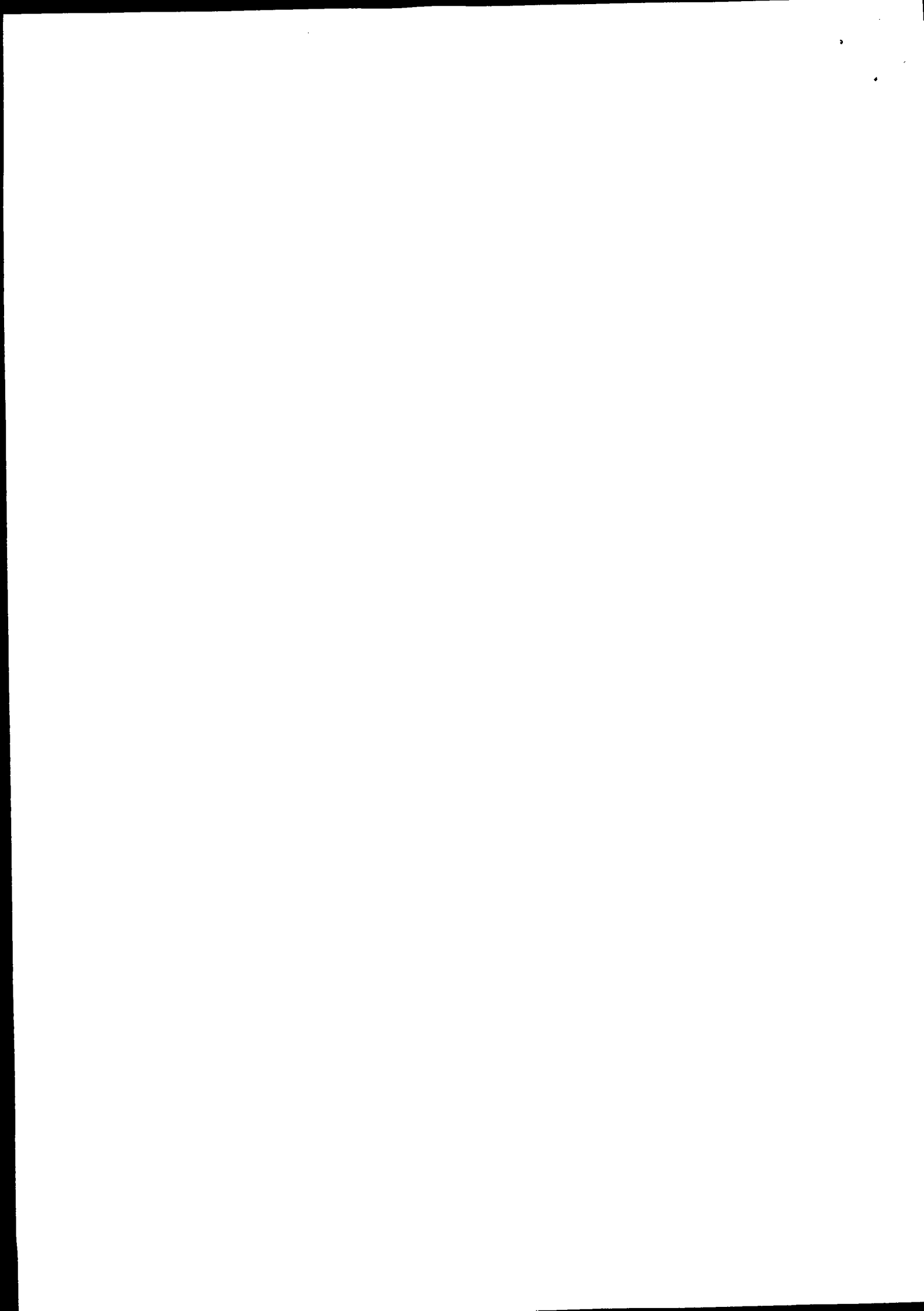
Stk. 4. Overtrædelse af de i henhold til stk. 1 og 2 meddelte pålæg straffes med fængsel indtil 4 måneder.”

Straffelovens § 230 kriminaliserer anvendelse af børn og unge under 18 år som pornomodeller (børnepornografi).

Anvendelse af personer under 15 år som pornomodeller vil ofte være omfattet af § 222 (samleje med et barn under 15 år), § 224 (anden kønslig omgængelse end samleje) eller § 225 (homoseksuelle forhold). I andre tilfælde vil optagelserne være omfattet af § 232 (om blufærdighedskrænkelser), fordi børn under 15 år ikke antages at kunne give gyldigt samtykke i disse tilfælde.

Efter straffelovens § 234 straffes med bøde den, der sælger utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år.

Efter straffelovens § 235, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år den, der udbreder utugtige fotografier eller film, andre utugtige visuelle gengivelser eller lignende af personer under 18 år. Formålet med § 235 er at give et – ud over straffelovens § 230 – yderligere værn mod, at disse personer misbruges til børnepornografi. Det er ikke et krav, at udbredelsen er erhvervsmæssig, ligesom det ikke kræves, at udbredelsen sker til en bredere kreds.

Stockholm 2005-12-28

Tyska parlamentariker

Fotbolls VM i Tyskland 2006

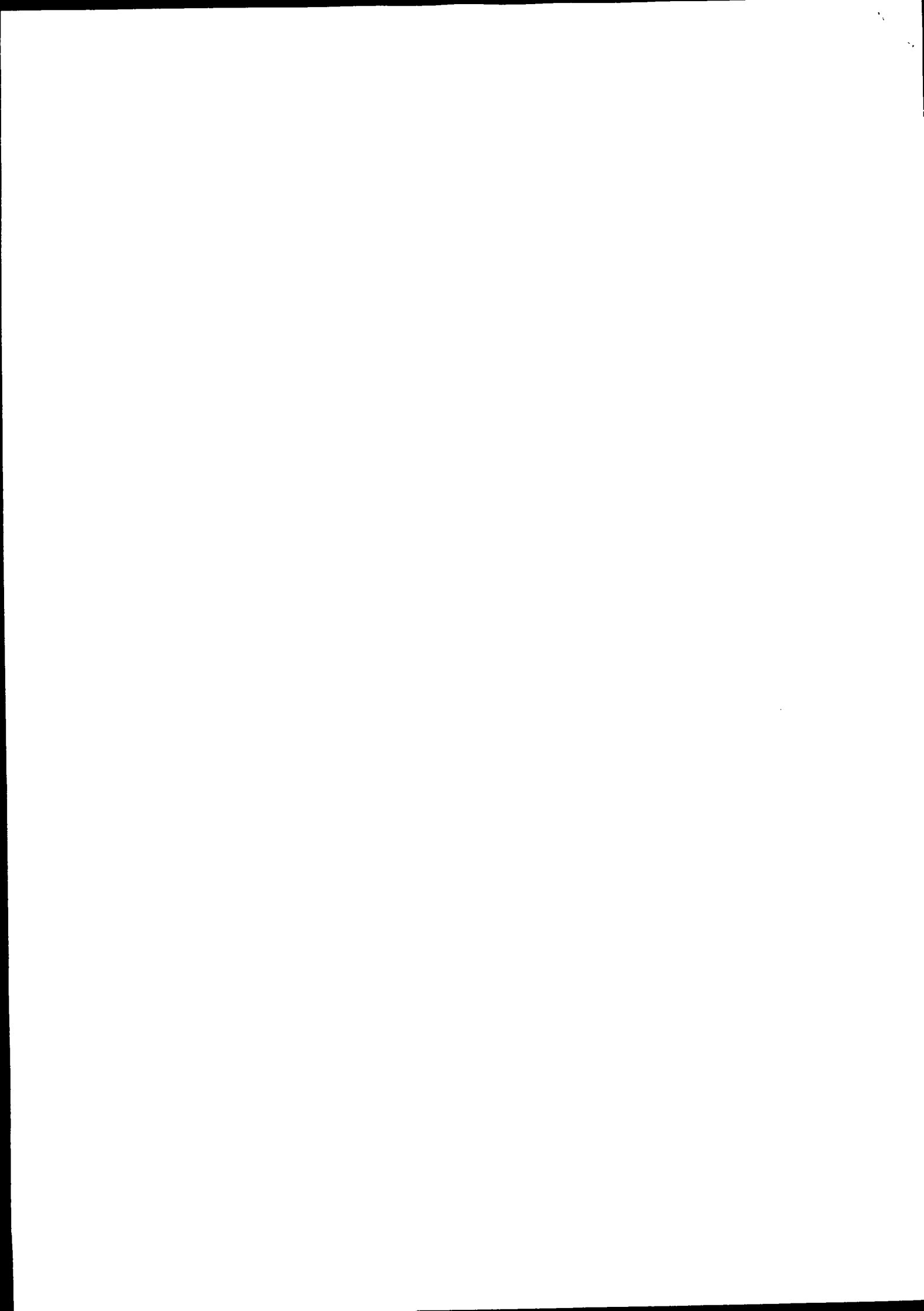
Riksdagens manliga nätverk bildades år 2004 som ett resultat av vårt engagemang för att motverka människohandel för sexuella ändamål. Vi har därefter utvidgat vårt arbetsfält till att även omfatta arbete mot våld mot kvinnor och för ett jämställt samhälle. Riksdagens manliga nätverk har medlemmar från samtliga partier i riksdagen och vi avser att använda våra krafter och vår position för att arbeta för att förändra de attityder som vi män bär med oss och som vi för vidare till våra barn och ungdomar.

Mot denna bakgrund har vi reagerat med bestörtning när vi fått uppgifter om att man i samband med fotbolls VM i Tyskland i sommar avser att reservera mark för tillfälliga prostitutionskvarter i anslutning till tävlingsarenorna, så att män som besöker Tyskland för att se på fotboll samtidigt kan köpa sex. Det är enligt vår uppfattning en åtgärd som främjar människohandel för sexuellt utnyttjande, främjar våld mot kvinnor och motverkar jämställdhet.

Vi känner väl till att Tyskland, och ni som parlamentariker, bidrar till det internationella arbetet mot trafficking. Därför sänder vi detta brev till er som ledamöter av den tyska riksdagen i förhoppning att ni ska verka för att förhindra att fotbolls VM blir en arena också för människohandel. Vi bifogar det upprop som vi undertecknat och som sänts till FIFA och Svenska Fotbollsförbundet samt den plattform för nätverkets fortsatta arbete som vi antog i början av året.

För riksdagens manliga nätverk:

Riksdagsledamot Lars U Granberg (s)	070-530 42 09
Riksdagsledamot Jan Ertsborn (fp)	070-207 45 48
Riksdagsledamot Gustav Fridolin (mp)	070-274 00 82
Riksdagsledamot Lennart Gustavsson (v)	070-343 96 85
Riksdagsledamot Agne Hansson (c)	070-671 03 59
Riksdagsledamot Ulrik Lindgren (kd)	070-277 09 11
Riksdagsledamot Kent Olsson (m)	070-200 30 73

FIFA
P.O Box 85
8030 Zurich
Switzerland

Svenska Fotbollsförbundet
Box 1216
171 23 Solna
Sverige

Det är med bestörtning vi, undertecknare till detta uttalande, tagit del av planerna att det ska inrättas särskilda "performance boxes" d.v.s carportliknande moduler för lättillgänglig sex samt nya områden för gatuprostitution i nära anslutning till fotbollsarenorna vid fotbolls VM i Tyskland 2006. Enligt planerna ska tiotusentals prostituerade kvinnor, ofta med tvång, tillhandahålla sexuella tjänster till de män som besöker fotbolls VM. Motivet som kan skönjas är att fotboll och sexuella tjänster hör ihop. Detta är ovärdigt och inhumant. En kränkning av mänskliga rättigheter, en kränkning av kvinnor och en kränkning av de män som avser att besöka fotbolls VM.

Det bör vara i fotbollens intresse att inte förknippas med prostitution, trafficking och inhuman människosyn. Det bör vara i fotbollens intresse att framstå som goda föredömen för de unga generationer av flickor och pojkar som äskar fotboll. Det bör vara i fotbollens intresse att ta del i kampen för ett människovärdigt samhälle.

Vi protesterar mot de planerade prostitutionskvarteren och uppmanar härmed FIFA och Svenska Fotbollsförbundet att kraftfullt agera mot den expansion av prostitution som kommer att bli fallet under fotbolls VM, samt mot den koppling av sexköp och fotboll som därmed blir fallet.

Peter Roslund

Camilla Landgren

Hans Hansson

För Kommunfullmäktige
i Piteå kommun

För Kvinnojouren
i Piteå

För Manliga Nätverket
i Piteå

Niklas Johansson

Lars U Granberg

För fotbollsklubbar
i Piteå

Sveriges Riksdags
Manliga Nätverk

Piteå Kommun
Kultur Fritid

Post- och besöksadress
Kyrkbrogatan 15
941 31 Piteå

E-post
hans.hansson@kf.pitea.se

Webbadress
www.pitea.se/kof

2005-02-14

Plattform för riksdagens manliga nätverk mot människohandel för sexuellt utnyttjande

Våren 2004 bildade vi riksdagens manliga nätverk mot människohandel för sexuellt utnyttjande som ett direkt resultat av två seminarier arrangerade av Nordiska rådet. Med vårt initiativ ville vi utmana alla män att sätta sig in i frågan, att föra debatten i sammanträdesrummen, på verkstadsgolvet, på byggnadsställningarna, på affärsresorna och i alla andra sammanhang. Vi ville uppmana alla män att försöka tränga igenom de vanliga klyschorna om jämställda köpare och säljare. Vi ville utmana alla män att våga ta upp diskussionen även i de mest obekväma situationer.

Med vårt initiativ ville vi också att alla män skulle uppmuntras att föra debatten om våra värderingar, våra fördomar och hur vi hanterar frågan om alla människors lika värde. Vi ville utmana alla män att ta en ingående titt på vår nedärvda mansroll och vart den leder oss. Dessa frågor har tyvärr gång på gång aktualiserats på grund av att kvinnor misshandlats eller till och med dödats.

Under det knappa år som nätverket har funnits har vi haft två möten som resulterat i en vidgning av nätverkets fokus. Vid nätverkets senaste möte enades vi om att utforma en plattform för det vidare arbetet där vi vill fokusera på att:

- **Motverka människohandel för sexuellt utnyttjande**

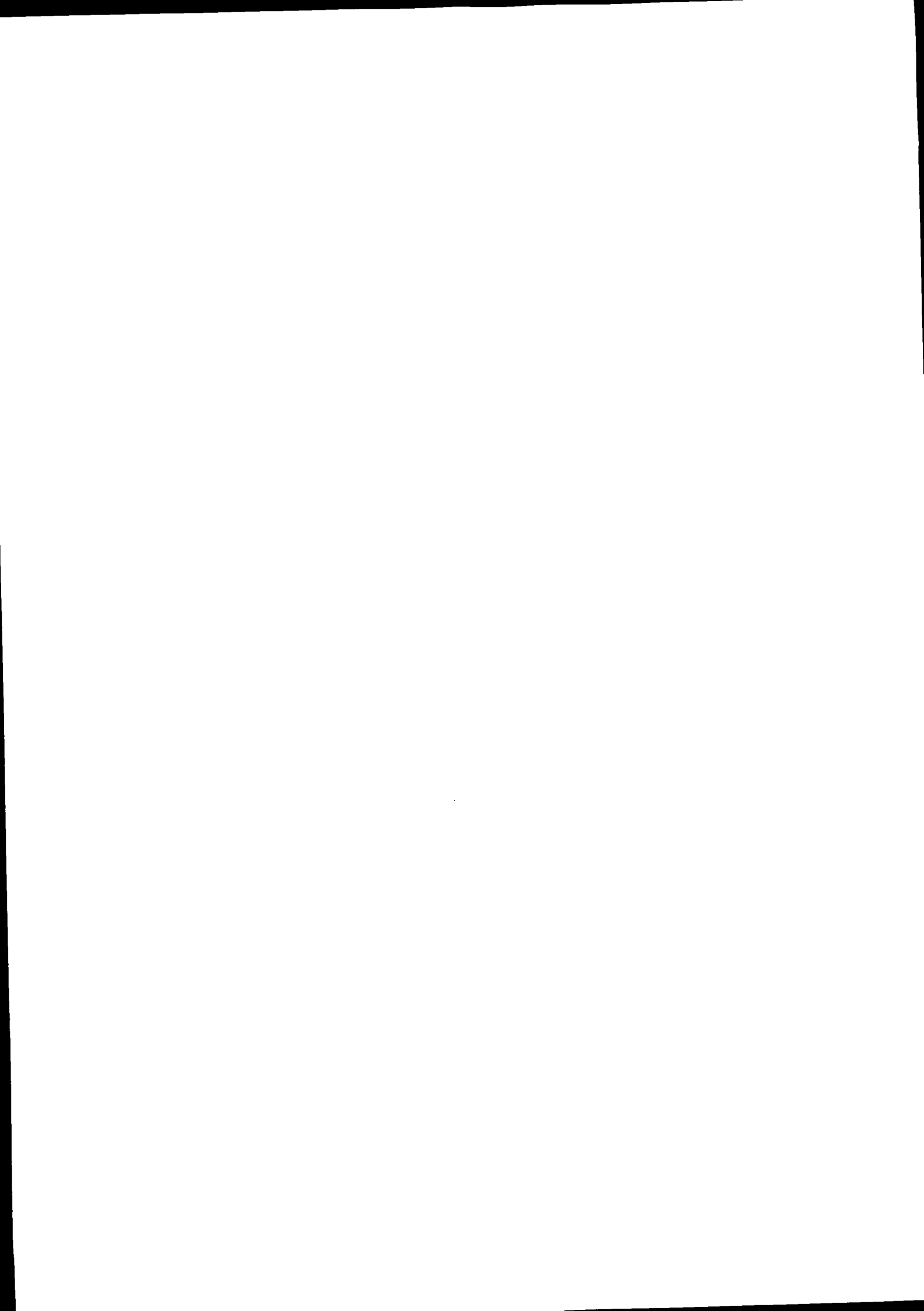
Vi anser att människohandel för sexuellt utnyttjande är ett avskyvärt brott som inte hör hemma i modern tid. Vi vill motverka människohandel för sexuellt utnyttjande genom att föra debatten i alla fora. Vi kommer att verka för att föra detta arbete vidare till - i första hand - våra nordiska, baltiska och ryska kollegor.

- **Motverka våld mot kvinnor**

Vi anser att våld mot kvinnor är oacceptabelt och därför vill vi medverka till att alla män tar ställning mot detta. Vi kommer att föra debatten i alla sammanhang, från omklädningsrummen till talarstolen. Vi vill öka mäns kunskapsnivå om de bakomliggande strukturerna som möjliggör mäns våld mot kvinnor.

- **Arbeta för jämställdhet i arbetslivet**

Vi vill verka för jämställdhet i arbetslivet och vi vill börja där vi står. Sveriges riksdag är världsledande vad gäller jämn fördelning mellan kvinnor och män i parlamentet. Vi vill att riksdagen förutom att vara kvantitativt jämställd även skall vara kvalitativt jämställd. Vi anser att våra kvinnliga kollegor skall bemötas med respekt och vi accepterar inte att härskartekniker används. Vi stöder de förslag som lagts fram i "15 förslag till en jämställd riksdag" 2004/05:URFI och bidrar gärna till genomförandet av dem.

Varför ett manligt nätverk?

Människohandel för sexuellt utnyttjande är en avskyvärd hantering som utgjort tema för många seminarier och konferenser. Som ett direkt resultat av två seminarier arrangerade av Nordiska rådet tog riksdagsledamöterna Lars U Granberg (s) och Lennart Gustavsson (v) våren 2004 initiativet till att bilda ett nätverk av manliga riksdagsledamöter med fokus på att fler män skulle delta i debatten för att motverka människohandel. Nätverket samlade medlemmar från samtliga partier och har i dag ett 50-tal medlemmar.

Det nybildade nätverket konstaterade ganska snart att frågan om människohandel för sexuellt utnyttjande är nära förknippat med frågan om våld mot kvinnor och jämställdhet mellan män och kvinnor. Nätverkets fokus utvidgades därför till att även omfatta åtgärder för att förhindra våld mot kvinnor och arbete för ökad jämställdhet i arbetslivet. Nätverket antog i början av 2005 en plattform för det fortsatta arbetet med nedanstående huvudlinjer:

1. Motverka människohandel för sexuellt utnyttjande

Vi anser att människohandel för sexuellt utnyttjande är ett avskyvärt brott som inte hör hemma i modern tid. Vi vill motverka människohandel för sexuellt utnyttjande genom att föra debatten i alla fora. Vi kommer att verka för att föra detta arbete vidare till – i första hand – våra nordiska, baltiska och ryska kollegor.

2. Motverka våld mot kvinnor

Vi anser att våld mot kvinnor är oacceptabelt och därför vill vi medverka till att alla män tar ställning mot detta. Vi kommer att föra debatten i alla sammanhang, från omklädningsrummen till talarstolen. Vi vill öka mäns kunskapsnivå om de bakomliggande strukturerna som möjliggör mäns våld mot kvinnor.

3. Arbeta för jämställdhet i arbetslivet

Vi vill verka för jämställdhet i arbetslivet och vi vill börja där vi står. Sveriges riksdag är världsledande vad gäller jämn fördelning mellan kvinnor och män i parlamentet. Vi vill att riksdagen förutom att vara kvantitativt jämställd även skall vara kvalitativt jämställd. Vi anser att våra kvinnliga kollegor skall bemötas med respekt och vi accepterar inte att härskartekniker används. Vi stöder de förslag som lagts fram i "15 förslag till en jämställd riksdag" och bidrar gärna till genomförandet av dem.

Nätverket har under den korta tid det verkat koncentrerat sig på att skapa forum för debatt om de frågor som man prioriterar.

27 maj 2005

Nätverket initierade genom brev till ledningen för ishockey- och fotbollsrorelserna en dialog med idrottsrorelsen om hur de i Sverige 60 000 verksamma idrottsledarna kan bidra till att förhindra att idrotten blir en arena för mäns maktmissbruk över kvinnor och hur de kan föra jämställdhetstanken vidare till ungdomarna

1 juni 2005

Nätverket arrangerade ett seminarium om jämställdheten i riksdagen med fokus på manliga och kvinnliga ledamöter.

13 september 2005

Nätverket medverkade vid Europarådets hearing om mäns engagemang i jämställdhetsarbetet.

19 december 2005

Nätverket undertecknar Piteås upprop mot planerna på tillfälliga prostitutionskvarter i anslutning till tävlingsarenorna i samband med fotbolls VM i Tyskland sommaren 2006.

28 december 2005

Nätverket sänder brev till de tyska parlamentarikerna och uppmanar dem att agera mot planerna på tillfälliga prostitutionskvarter i anslutning till tävlingsarenorna i samband med fotbolls VM i Tyskland sommaren 2006.

Kommande arrangemang

- Nätverket kommer i samarbete med Nordiska rådet att arrangera ett forum för dialog mellan de nordiska parlamentarikerna om trafficking den 25 april 2006.
- Nätverket avser fortsatt att erbjuda en mötesplats för tillresande parlamentariker för att diskutera frågor om människohandel för sexuellt utnyttjande, våld mot kvinnor och jämställdhet i arbetslivet.
- Nätverket avser att öka sina kunskaper om mekanismerna som driver män till våld mot kvinnor.
- Nätverket avser att fortsatt delta i debatten både regionalt och lokalt för att uppmärksamma män på mäns attityder.
- Nätverket avser att fortsatt följa genomförandet av "15 förslag för en jämställd riksdag".